Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...атинай 1921 оной ...брин 21-һээ гарана | № 270 (14381) | 1976 оной ноябрийн 18, четверг | Сэн 2 мүнгэн.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НҮХЭР М. И НЕГАНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Авиационно промышленностиие хүгжөөлгэдэ удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Улаан-Үдын авиационно заводой директор нүхэр **Неганов** Михаил Ивановичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.

1976 оной ноябрийн 16.

АЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫЕ ҺАЙНААР ЭМХИДХЭЖЭ, ФЕРМЭ БҮХЭНДЭ ҺҮ ҺААЛИЯА ДЭЭШЭЛҮҮЛЭЕ

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ

түсэбөөр ажаллана

алай үбэлжэлгын үедэ һү һаалияа дээшэлүүлхэ аар республикын бүхы һаалишадта Кабанскын магай Фофановско һүнэй фермын һаалишад бо- мал адуулагшадай хандаһан хандалгые ма- Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад тон дэбжэлтэтэйгээр угтажа, халуунаар һайшаан жэһэн байна.

Хэнэйшье мэдэһээр, малай үбэлжэлгэ гээшэ хү- ажахыдахи эгээл харюусалгатай, нилээд хү- хүндэшье хаһа гэжэ тоологдодог ааб даа. Тии- һаалишаднай энэ хаһадаа бүри эртэнһээ бхитэй һайнаар бэлдэжэ, малаа үбһэ тэжээлээр хэд хангаһан байна.

Мүн арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй тү- үүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэл- һэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, хаба шада- а улам шангадхажа ажаллаа. Тэдэнэр байгша октябрийн 20-до жэлэйнгээ түсэб дүүргээ: тү- бэн сһоор 11.250 центнер һү һааха байһан һаа, ябрийн 1-нэй мэдээгээр, 11.850 центнер һаагаа. рэндэ 10.500 центнер һайн шанартай һүн худал- гдаа гэхэ гү, али энэнь түсэбһөө 500 центнерээр болоно. Мэргэжэлтэдэй тооложо үзэһэнэй р, жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 2 мянган тнер һүн тушаагдахаар хараалагдана.

э ехэ амжалта түйлаха хэрэгтэ колхозой тү- һаалишад Г. А. Брылева, С. П. Ерофеева, Хайрулина болон бусад хубитаяа ехээр оруу- Жэшээлхэдэ, дүршэлтэй һаалишан Галина лева байгша оной 10 һарын туршада һаамхай бүриһөө 2516 килограмм һү һаажа, өөрын- абаһан социалис уялга холо үлүүлээ.

Иигэжэ манай колхозой һаалишад мүнөө үедэ 7 оной түсэбөөр ажаллажа, үшөө ехэ амжалта лахаар зоригжонхой.

А. КАЛАШНИКОВ.

Мухар-Шэбэрэй аймаг.

СОШОРДОМО ДОХЕО

АРАЛТАЙ ХЭМЖЭЭ АБАХААР

ойдоол хэдыхэн тоо, итануудые зэргэлүүлэн үзэхэдэ, Береговско эдэ һү һаалиин схээр олжо байһаниинь элеэр даадхина.

шээнь, сентябрь һарада хид үдэрэн 1400 кило- һү һаадаг байгаа һаа, брийн һүүл багаар оройдоол 600 кило- һү абаа. Ноябрь һа- энэнь үшөөл доошол- мүнөө үнеэн бүриһөө минил 2 килограмм эгүй һү һаана. Энээн- боложо, Береговско фер- һааха, гүрэндэ ту- арба һарын түсэбые эгүй. Мүнөө жэлэйн- түсэбыешье дүүргэхэнь эй болонхой.

фермэ яахадаа иимэ туйган байдалда ороо об? һү һаалинь яахадаа ехээр доошолооб асуудал гарана.

Эндэ гайхалтай юумэн Фермэдэмнай аяар 4 ан дутуу. Тэрээнһээ олон үнеэд хүсэд нагүй. Совхозой отде- хүтэлбэрилэгшэдтэ адые оложо үгыт гэ- эр бүри хэлэнэб, теэд гаранагүй, —гэжэ фер- даагша А. Н. Залуцкая э.

Хүдэлхэньшье һонигүй һаалишадай дутал- байхада, бэе бэеэ һэл- амархашье аргагүйбди.- өө үнеэдые арай гэжэ тэдэ эзэгүй үнеэ- шобторхо баатай болог- Бэшэ хайшан гэхэбши. тив соомнай эб эмхи- гэжэ байхагүй. Хүн бү- өөр өөрынгөө урдахиие ябадаг болошонхой. нь, үбһэ тэжээл ху- болоходо, үрдиһэ- абаад лэ. үрдеэгүйнь һалана. Үбһэ тэжээлые һан һүнэй зэргээр, зо- р хубаажа, шэгнэжэ гүрим гэжэ байхагүй, од, эндэхи һаалишад

эйшье мэдэһээр эндэ ангай ургаса хуряал- ии дүүрэнхэй, машина эжэ яһала олон сүлөө- ай ааб даа. Теэд Нюкскэ ниие эрхилэгшэ Т. Е. кий һаалиин фермэ- тэжээл хүсэд хүрэ- зөөхэ тушаа анхаралаа агүй.

Долоон-найман хоногто гдэхэ үбһэ тэжээл д лэ трактор, машн- нануудаа һөөргэнь абашана. Тэрэ үбһэ тэжээлэйнь дууһашахада управлениин эрхилэгшые дахин гуйха найха баатай болонобди. Тиигэжэ зарим үдэр үбһэ тэжээлэй таһалдашахада, үнеэднай гансахан һолоомо эдеэд лэ байна, — гэжэ фермые даагша нүхэр Залуцкая хэлэнэ.

— Малайнь эдихэ үбһэ тэжээлые һаалишадта юундэ зүбөөр хубаажа, шэгнэжэ үгэнэгүйбта? — гээд, асуухада, тэрэ тодо харюу үгэжэ шадабагүй.

Үбһэ тэжээлэй хаһа сагтаа хүсэд хүрэхөөр зөөгдэхэгүйнь хажуугаар тэрэнээ хайша хэрэгээр, ямаршье хэм хэмжүүргүйгөөр гаргашалжа байхадань, хаанаһаа һайн үрэ дүн гарахаб даа. Тиигээдшье энэ жэлдэ үбһэ тэжээл, илангаяа силос бага бэлэдхэгдэнхэй. Үбһэ тэжээлэй эзэн бусаар гаргашалагдаһанһаа боложо, фермын малай хореогой газаагуур шэбхэ, гэшхэдэһэн боложо, обоо хүбөө үбһэ, һолоомон хэбтэнэ.

Фермын улаан булан соо, һү тушаажа абадаг таһалга соошье ороходо хүйтэн зүдэрүү, һалан муухай. Һаалишадай социалис уялга, ажалайнь дүн харуулһан бюллетень гэхэ мэтэ байхагүй.

— Улаан булан соо ороход, эдэ бүгэдые хараха сүлөөшье болодоггүй, — гэжэ һаалишад мэдүүлнэ.

Һаалишад, малшадайнь дунда ажалай журам тон һула гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Шалтагаантай, шалтагааншьегүйгөөр ажалдаа гарахагүй, үдэшэ, үглөөниинь гээгдэжэ ерэхэ ушар али олон.

— Минии хайшаншье гэхэ аргамни үгы. Зариманиие зэмэлхэдэш, ажалаа хаяад ябахам, үнеэдэа үтэр аба гэлдэхэ. Фермэдэ ошожо хүдэлыт даа гэжэ тосхон соогуур дайралдаһан һамгадые гуйжа ябаха баатай болоноб, — гэжэ нүхэр Залуцкая хэлэнэ.

Тус фермын байдалые эрид һайжаруулха, гээгдэлһээ гаргаха тушаа Байгалай совхозой дирекци, парткомой яаралтай хэмжээ абаагүйдэнь болёо. Иигэжэ хүдэлбэл, холо ошогдохогүй.

Т. ТРЕТЬЯКОВА,
«Байкальские огни» газетын хүдэлмэрилэгшэ.
Кабанскын аймаг.

Хэжэнгын аймагай Заһата тосхонһоо зүүн-хойшоо арба гаран модо газарта Гүбээ гэжэ нютагта Рыгзэн Дампиловичч Цыбжитовэй отара һуурижанхай. Совхоз соогоо мэдээжэ болоһон хонишон Цыбжитов хорёод жэлдэ хони харууһалхадаа, дүй дүршэл ехэтэй болоһон, ажалай үндэр амжалта түйлаһан байха юм. Байгша ондо тэрэ 17 центнер 20 килограмм нооһо тушаажа, түсэбөө холо үлүүлһэн байна.

Намарай үедэ бэрхэ хонишон Рыгзэн Дампиловичч хонидоо таряалһан дээрэ бэлшээжэ, тобир тарганаар ондо оруулха һуури табяа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү хонишон Р. Д. Цыбжитов.
С. ВАЛДУЕВАЙ фото.

БУХЫ ЮУМЭН БЭЛЭДХЭЛҺЭЭ

Һүүлэй хоёр жэлэй туршада манай совхозойхид малай үбэлжэлгын эхилхын урда тээ хонишодойнгоо бригадануудай дунда тусхай конкурс-мүрысөө соносходог болонхой.

Энэ конкурс ямар зорилготойгоор эмхидхэгдэнэб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, хонишодой бригада, отара бүхэн үбэлжэлгэдөө хэр зэргэ һайнаар бэлдээб, намар-үбэлэй бэлшээриие хайшан гэжэ эмхидхэнэб, хонидынь хүсэ шадалаар ямар бэ гэжэ тодорхойлхо зорилго табигдана. Хоёрдохёор, хонидой байрын газаахи, досоохиие хэр сэбэрээр байлганаб, хонишодой гэр соо хэр зэргэ ариг сэбэр сахигданаб, социалис мүрысөөн ямараар эмхидхэгдэнхэйб гэжэ хуу хараха ушартай юм.

Нёдондо намар октябрь, ноябрь һарануудта түрүүшынхеэ иимэ конкурс соносхогдожо, олонхи хонишоднай үбэлжэлгэдөө, түл абалгадаа эрхимээр бэлдэһэн байгаа

Энэ конкурсын ашаар лэ ажалай түрүү дүй дүршэлшье үргэнөөр нэбтэрүүлэгдээ. Хонишод бэе бэедээ ябалсажа, ажал хүдэлмэреэ харалсажа байхадаа, һайн юумые өөртөө хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Энээнэй ашаар манай олонхи хонишод нарай хурьгадые эхэтэйнь байлгаха таһалгые урданайхиһаа ондоогоор, хашаагай хоёр тээгүүр зэргэлүүлэн утаашанъ хэдэг болоо. Тиихэдэ олон таһалга түхеэрхэ арга олгогдоно. хооронь дүүрнь ябаад, үбһэ тэжээл хэжэ үгэхэдэ, һураггүй хүнгэн болоо. Мүн тэндэнь уһа хээд байха ехэ амһартануудтэрээнһээ уһа гоожуулха кран, шланг гэхэ мэтэ табигдаа.

Иигэжэ хонишодой ажал зарим тэды хүнгэдхэгдэнэ ха юм.

Эдэ бүгэдын ашаар лэ 1976 ондо хонидой түл урда урдынхиһаа һайнаар абтаа гэжэ тоолодогбди. Тусхайлбал, совхоз дотор зуун эхэ хониин бүриһөө дунда зэргээр 84 хурьган абтажа түлжүүлэгдээ гэхэ гү, али урда жэлнүүдэйхидэ орходоо һураггүй олон түл абтаа. Бэрхэ хонишод Ц-Д. Гуродармаев, С. Доржиев, А. Будаева гэгшэд тус тустаа зуун эхэ хониин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлээ. Мүн дүршэлтэй хонишод С. Иванов, Д. Намжилов, Н. Нестерев гэгшэд зуун эхэ хониин бүриһөө 93 һаа дээшэ хурьга абаһан байна.

Мүнөөшье тэрэ дүй дүршэлые хэрэглэжэ, сентябриин 25 һаа ноябриин 25 болотор үбэлжэлгэдэ, түл абалгада эрхим һайнаар бэлэдхэхэ гэһэн конкурс дахин соносхообди.

Эдэ үдэрнүүдтэ отара, бригада бүхэндэ ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Отара бүхэндэ үбһэ тэжээл хүсэд хүрэхөөр зөөгдэнхэй, хонидой хашаа дулаалагдажа дүүрээ. Эндэ манай шефүүд Хүртэйн леспромхозойхид горитой туһаламжа хүргэбэ. Тэдэнэй хүсөөр хонидой байра соо дэбдихэр хэхэ хюрөөгэй хибэдэһэн, нэмэлтэ ногоон тэжээл болгохо модоной шэлбүүһэн гэхэ мэтэ ехэ зөөгдөө.

Иигээд ноябриин 25-да совхозой дирекци, партком, рабочком, отделениие эрхилэгшэд, бригадирнууд, ахалагша хонишод отара бүхэндэ ябажа шалгаад, конкурсын дүн гаргаха юм. Үбэлжэлгэдөө эгээл һайнаар бэлдэһэн хонишодой бригадануудта мүнгэн шан, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаха байна.

Мүнөө конкурсын дүнгэй үшөө гаргагдаагүй байхада, зарим хонишод үбэлжэлгэдэ эрхим һайн бэлэдхэлтэй. Жэшээнь, нёдондо шэнэ түрэһэн зуһаг хонидые харууһалхадаа, зуун толгой бүхэнһөөнь 100 хурьга абаһан Цырен-Дондок Гуродармаев, мүн бэрхэ хонишод Антонида Будаева, Сандак Доржиев, аха дүүнэр Елистрат, Иоли Нестеревтэн, Семён Иванов гэгшэдэй отарануудай хонидынь тобир тарган, байра байдалынь һайн, үбһэ тэжээлынь хүсэд хүрэхөөр бэлдэгдэнхэй.

Байгша ондо совхоздо үбһэ тэжээл яһала горитой бэлэдхэгдээ гэхэдэ болохо. Жэшээнь, үбһэн нёдондонойхиһоо 2 мянган центнерээр ехэ гэхэ гү, али 22 мянган центнер бэлэдхэгдээ. Сенаж баһал урдынхиһаа һураггүй ехэ, 11.4 мянган центнер дарагданхай. Һолоомо, зелёно яһала элбэг. Малай үбэлжэлгые муу бэшээр үнгэргэхэ, илангаяа хонидой түл һайнаар, гарза хоролтогүйгөөр абаха арга боломжо гүйсэд бии.

Д. ДАШИЦЫРЕНОВ,
Хэжэнгын аймагай Чисаанын совхозой парткомой секретарь.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ

Югославида ошоод байһан тухай

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ И. Броз Тито ноябриин 16-най үдэр Белградта хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлбэ.

Байһан газарһаа Союзна гүйсэдхэхы вечэй байшан тээшэ хөөрэлдөө хэхын түлэ автомашинада һуугаад дабшаха замдань, эндэхи үйлсэнүүд ба талмайнууд дээрэ нүхэд Л. И. Брежневые, И. Броз Титые Югославиин ниислэлэй хэдэн арбаад мянган улад зон халуунаар амаршалаа.

Уласхоорондын харилсаанай шухала асуудалнууд, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй асуудалнууд, шахардуу байдалай һуларалгые улам гүнзэгырүүлхын түлөө бата бэхи эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй зорилгонууд хөөрэлдөөнэй үедэ хани ёһоной, үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда зүбшэн хэлсэгдэжэ үргэлжэлөө. Тэрэшэлэн совет-югослав хани ёһоной харилсаа холбоое партийна, гүрэнэй талаар саашадань хүгжөөлгын зарим асуудалнууд хаража үзэгдөө.

Совет талаһаа — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүдтэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша А. М. Александров, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-һээ СФРЮ-дэ байдаг элшэн сайд В. И. Степаков;

Югославиин талаһаа — СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-гэй Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-гэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Жаркович, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гүйсэдкомой секретарь С. Доланц, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-гэй Союзна гүйсэдхэхы вечэй Түрүүлэгшэ Д. Биедич, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-гэй Союзна гүйсэдхэхы вечэй Түрүүлэгшын орлогшо, СФРЮ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй талаар союзна секретарь М. Минич, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гүйсэдкомдохи секретарь А. Грличков, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд И. Смоле гэгшэд хөөрэлдөөндэ хабаадаба.

Нүхэр Л. И. Брежнев хөөрэлдөөнэй һүүлээр Шэнэ Белградтахи Хани барисаанай паркда ошожо хараа. СФРЮ-гэй ниислэлэй хүндэтэй айлшанай ёһоор эб найрамдалай модо —ородой хуһа эндэ һуулгаба.

Энэ ушараар дашарамдуулан, Леонид Ильич Брежнев хотын хүндэтэ айлшадай дэбтэртэ иимэ тэмдэглэл хээ:

«Баатар габьяата Белградай газар дээрэ минии һуулгаһан, эб найрамдалай модон һайнаар ургаха гээд этигэнэб. Ушар удхань Социалис Югославиин һайн һайхан ниислэлэй байгаалиин гансашье аятай зохид оршон байдалаар хизаарлагданагүй. Совет болон югослав арадууд, манай партинууд амгалан байдалай ба социализмын нангин хэрэгүүдэй түлөө агууехэ тэмсэлдэ гар гарһаа барилсан ябажа хабааданан. Энэмнай аятай зохид политическэ оршон байдал хангана. Манай хани барисаан саашадаа улам бэхижэг, урган һалбараг лэ, тэрэнэй аша үрэнүүд манай оронуудай арадуудай аша туһада, хүн түрэлтэнэй амгалан тайбан, сүлөөтэ ерээдүйн аша туһада улам арьбадаг лэ»

Модо һуулгалгын ёһололдо СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гүйсэдкомой секретарь С. Доланц, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, СФРЮ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд И. Смоле, СКЮ-гэй городской комитедэй, Белградай Скупшинын хүтэлбэрилэгшэд, Югославиин ниислэлэй олонниитын түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн совет албан тушаалтад байлсаба.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ

НҮХЭР И. БРОЗ ТИТЭТЭЙ УУЛЗАА

Нүхэд Л. И. Брежнев, И. Броз Тито ноябриин 16-най үдын хойно Белград шадархи Добановца гэжэ байрада хани ёһоор хөөрэлдэһэн байна. Хөөрэлдөөн үнэн зүрхэнэй ба харилсан этигэлсэлгын заншалта оршон байдалда үнгэрөө.

КПСС-эй ба СКЮ-гэй хүтэлбэрилэгшэд Советскэ Союзай Коммунис партиин Югославиин Коммунистнүүдэй Союзай хоорондын харилсаае бүхы талаарнь хүгжөөлгын ба гүнзэгырүүлгын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. Хоёр партиин харилсаа холбооной үргэдхэлгэ Советскэ Союзай ба Югославиин арадуудай аха дүү ёһоной хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ бата үндэһэ һуури болоно гэһэн һанал бодол элирхэйлээ.

Нүхэд Л. И. Брежнев, И. Броз Тито уласхоорондын харилсаанай зарим хэдэн шухала асуудалнуудаар һанал бодолнуудаа зүбшэлжэ үргэлжэлбэ. Европын коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай Берлиндэхи конференциин шиидхэбэринүүдые үндэһэ болгон ябуулга хэжэ, эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдалай, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэнь коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхэ ябадалда туһа хүргэхые КПСС, СКЮ эрмэлзэнэ гэжэ тэдэнэр тусхайлан тэмдэглэбэ.

Хөөрэлдөөнэй дүүрэһэнэй удаа хани ёһоной сайлалга болоод, хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаһан совет ба югослав нүхэд И. Броз Титэтэй, Л. И. Брежневтэй хамта тэрээндэ байлсаа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, И. Броз Тито үдэшэндөө Белград бусаба.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ноябриин 16-да Шэнэ Белград хотодохи Хани барисаанай паркда ошожо, хүндэтэ айлшанай ёһоор эб найрамдалай модо —ородой хуһа һуулгаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эб найрамдалай модо һуулгаха үедэ.

Фототелеграфаар абтаба.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Саг үргэлжын комиссинуудта

РСФСР-эй Верховно Соведэй һалбари һалбаринуудай: промышленностиин; транспорт ба хэлхээ холбооной; барилгын ба барилгын материалнуудай промышленностиин; хүдөө ажахын; элүүрые хамгаалгын, социальна хангалгын ба спортын; арадай гэгээрэлэй, эрдэм наукын ба соёл культурын; худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой ба хүн зоной ажаһуудал хангалгын; гэр байрын-коммунальна ажахын ба болбосон түхэлтэй болголгын; байгаалиие сахин хамгаалгын; залуушуулай хэрэгүүдые эрхилдэг комиссинуудай пленарна заседаниинууд ноябриин 16-да Москвада болобо. 350 шахуу депутат заседаниинуудта хабаадаһан байна. РСФСР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэбэй, 1977 оной республикын гүрэнэй түсэбэй ба бюджедэй проектнүүдые, 1975 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоое уридшалан хаража үзэхэ талаар бэлэдхэлэй комиссинуудай хүдэлмэриин дүнгүүдые зүбшэн хэлсээ.

Россин Федерациин арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэб, 1977 оной республикын гүрэнэй түсэб ба бюджет, 1975 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоон тушаа тодорхойлолгонуудые комиссинууд баталба.

РСФСР-эй Верховно Соведэй болохоёо байгаа дүрбэдэхи сесси дээрэ түсэблэлгын-бюджетнэ ба һалбари һалбаринуудай комиссинуудай, залуушуулай хэрэгүүдые эрхилдэг комиссиин нэмэлтэ элидхэлэй проект хаража үзэгдөө.

(ТАСС).

Уран зураашын үндэр уялга

Россин Федерациин олон мянган уран зураашад манай баатаршалгата үе сагай уран зурагай түүхэ-бэшэгтэ ехэ хубитаяа оруулна. Делегадууд — Россин бүхы автономито республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай уран зураашад, графигууд, скульпторнууд, искусство шэнжэлэгшэд РСФСР-эй уран зураашадай IV съездэ хабаадахаяа Москвада сугларба.

Съезд ноябриин 16-да Кремлиин Ехэ ордон соо нээгдээ.

Нүхэд А. П. Кириленко, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, М. В. Зимянин гэгшэдэй ерэжэ һууxадань, сугларагшад альга ташалгаар угтаа. Зохёохы хүдэлмэрилэгшэдэй холбоонуудай хүтэлбэрилэгшэд, соёл культурын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад суглаанай президиумдэ һууба.

Республикын Уран зураашадай холбооной правлениин ба шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлнүүдые делегадууд шагнаад, дүрбэн үдэр соо зүбшэн хэлсэхэ, зохёохы холбооной хүтэлбэрилхы зургаануудые, мүн СССР-эй Уран зураашадай V съездэ делегадуудые һунгаха байна.

Правлениин түрүүлэгшэ Г. М. Коржев РСФСР-эй Уран зураашадай холбооной правлениин тоосоото элидхэл хээ.

Манай соёл культурые саашадань хүгжөөлгэдэ, совет хүниие коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлгэдэ уран зурагай искусствын хабаадалсахын түлөө харюусалгатай байһанаа Россин уран зураашад бүрин мэдэрнэ гэжэ элидхэл дотор, делегадуудай хэлэһэн үгэнүүд соо тэмдэглэгдэнэ.

(ТАСС).

НЕПАЛАЙ КОРОЛЬ ТАШКЕНТДЭ

ТАШКЕНТ. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Совет правительствын уряалаар хани ёһоной албанай хэрэгээр Москва ерэжэ ябаһан Непалай король Бирендра Бир Бикрам Шах Дева ноябриин 16-да Узбекистанай ниислэл хотодо тогтобо.

Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. М. Матчанов болон бусад тусхай тушаалтад Непалай, Советскэ Союзай, Узбегэй ССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Ташкентын аэропорт дээрэ король болон тэрээнтэй хамта ябаһан хүнүүдые угтаа.

Нейрохирургнуудай съезд

Медигүүдэй ноябриин 16-да Москвада нээгдэһэн бүхэсоюзна съезд мүнөөнэй нейрохирургиин гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ байна. Элитэ мэдээжэ совет хирург, нейрохирургиин талаар Эсэгэ ороной һургуулиие эмхидхэн байгуулагшадай нэгэн, академик Н. Н. Бурденкын дурасхаалда тэрэ зорюулагдана. Тэрэнэй түрэһөөр 100 жэлэй ой энэ жэлдэ үргэнөөр тэмдэглэгдээ. СССР-эй элүүрые хамгаалгын министр, академик Б. В. Петровский съезд дээрэ элидхэл хэбэ.

Совет нейрохирургиин туйлалтанууд ба тэрэниие хүгжөөхэ хараа түсэбүүд тухай элидхэл түрүүшын заседани дээрэ хэгдээ.

Съездын делегадууд КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэг баталан абаба.

(ТАСС).

МАНАЙ ҮЕЫН ХҮН

АЖАЛ — ЖАРГАЛ

АЖАЛАЙ ВЕТЕРАНУУД... Ямар гүнзэгы удхатай үгэнүүд гээшэб! Бухы наһан соогоо нииитэдэ туһатай ехэ ажал хэжэ, эдир залууһаа сагаан тархитай болотороо хододоо түрүү зэргэдэ ябаһан хүнүүд манай орон соо олон лэ байха. Тэдэнэр амаралтада гарабашье, гэртээ һуужа шадангүй, туха шадалаараа Эхэ орондоо туһа хүргэхэ гүн эрмэлзэлтэйгээр—нэгэн гээ һаа, нииитын ехэ хүдэлмэри ябуулна. үгы һаа үйлэдбэри дээрэ ажаллахаяа гарана. Эдэнэрэй баян дүй дүршэл, дадал шадабарииe залуу элдэб мэргэжэлтэдые, токарьнуудые болон слесарьнүүдые, трактористнууд болон комбайнернуудые һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ элсүүлхэһээ эхилээд, ажалай ветерануудай хүргэхэ туһа горитой.

Амаралтада гарабашье, ажалаа хэһэн зандаа ябаһан хүнүүдэй нэгэн Леонид Андреевич Юдинцев тухай энгэ хөөрэхэмнай. Тиихэдээ манай үеын хүнэй түхэл маягай. шэнжэ шанарай үшөө нэгэ талань элирэн харагдаха бэзэ гэжэ найдаһабди.

I.

1972 ОН Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хангалгын таһагай ахалагша инженер Леонид Андреевич Юдинцев амаралтада гараба. Баяр ёһололой оршон байдалда түрэл коллективынь энэ удэрые тэмдэглээ һэн. Ямар олон һайн һайхан баяр баясхалангай үгэнүүд хэлэгдээ һэм? Мүнөө һанахадань, аягүйшье мэтэ болодог. Магад, тиимэ хайрада хүртэхөөр хүдэлөөгүй аалам? Зүгөөр олон хүн, коллектив алдуу гаргахагүй гээд һанахаар бэлэй.

Тиигээд пенсионер Леонид Андреевич Юдинцев нэгэтэ үглөөгүүр һэрихэдээ, ажалдаа ошохогүй байһанаа гэнтэ ойлгобо. Одоошье, тон тодоор, элеэр ойлгобо Тэрэ үдэр ехэ ута мэтээр һанагдаа һэн. Удаань бүхэли һүниндөө унтажа ядаба.

Арбаад хоноһон хойно Леонид Андреевич парткомдо орожо ерэбэ. Миин һууха аргамгүй гэжэ гансата мэдүүлхэдэнь. лектор хүн хадаа энэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлэгты гэһэн юм. Тиигээд лэ... Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ. заводой парткомой партийна кабинедэй хүдэлмэрилэгшэдэй ошо гэһэн газарта ошожо, уласхоорондын байдал тухай лекци уншажа үгэдэг һэн.

Хэдэн һара үнгэрбэ. Леонид Андреевичые заводой ахамад металлург дуудаба ха. Тэрэ хадаа шефскэ хүдэлмэриие ударидадаг юм. Тиимэһээ нүхэр Юдинцев ехэ гайхаба Ерэхэдэнь Яруунын аймагай Витимэй совхозой түлөөлэгшэ болоогты гэжэ дурадхаа һэн. Арсаагүй һааб даа.

Тус ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй Леонид Андреевич нягта холбоо барисаа байгуулба. Тиигээд шефскэ ямар туһаламжын хэрэгтэй байһаниие элирүүлээд. эдэ гуйлтануудыень бэелүүлхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулдаг болоо һэн.

Энэ ажалда хоёр жэл тухай соо хүдэлбэ. 1974 оной һүүл багта хангалгынгаа таһагта дахинаа хүдэлхыень дурадхаа Тиигэжэ үнэн зүрхэнһөө дурлаһан ажалдаа дахин ороходоо, үбгэнэй һанаан амаржа, ажабайдалынь гурим түхэлдөө ороһондол һанагдаа бэлэй.

II

1904 ОНОЙ хабар Юдинцевтэнэй бүлэ Дээдэ-Үдэ зөөжэ ерэбэ. Пеэшэншэн Андрей Андреевич Юдинцев түмэр харгыда тиихэдэ ажалладаг болоҗо, бишыхан Лёня эсэгэеэ дахаад ажалдань ерэлсэдэг һэн. «Тиихэдэ түмэр замшан болохо эрмэлзэлэймни эхин табигдаһан байгаа ёһотой», — гэжэ Леонид Андреевич тон зүб хэлэнэ. Эсэгэнь набтар аад, багжагар задарюун, шэрүүн зантай хүн энэ һаналыень бэелүүлхэ гэһэндэл тээ ехэ боломсоорнь өөрынгөө туһалагша болгоһон юм. «Тиинишьегүй аргагүй һэн. Ори ганса хүбүүгээ дахуулангүй хэниие дахуулха һэм»,—гээд. Леонид Андреевич энеэбхилээ бэлэй.

Хорёод хүрэжэ ябахадаа, бага Юдинцев амяраа хүдэлдэг болохо гэжэ шиидэбэ. Тиигэжэ Амарай областиин Укурей. Зилово станцинуудай дежурнаар 1935 он болотор ажаллаа һэн.

— Һүрөөтэй үе һэн. Комсомольск-на-Амуре хото баригдажа эхилээд, элдэб ашаа тээһэн поезднууд зүүн зүг руу олоороо гарадаг байгаа Тиихэдэнь һаадгүйгөөр ябуулха гэжэ шадалаараа болгошо һэмди.

— Юундэ нютагаа бусахa гэжэ шиидээбтa?

— Шэнэ завод бариигдажа байна гэжэ дуулагша һэм. Хажуугаарнь эхэ, эсэгэмни нютагаа буса гээд лэ бэшэхэ. Юрэдөө, тэрэ заводто хүдэлхэ байна гэжэ бододог болоһон би 1935 оной намар Улаан-Үдэеэ бусажа ерээ бэлэйб.

— Тэрэ гэһээр

— Тиимэ даа, тиимэ Тэрэ гэһээр эндэ ажалланаб. Вагон хабсаралгын цехэй экономистаар ажаллааб. Удаань 1956 ондо түмэр замай техникумдэ үдэшэндөө һуража дүүргээд. 1964 он болотор цехэй начальнигай орлогшоор, начальнигаар ажаллааб. Һүүлдэнь хангалгын цехтэ хүдэлдэг болоһонби. Нигэжэ локомотив-вагон заһабарилгын заводто дүшөөд жэл соо ажаллажа байнаб.

Дүшөөд жэл... Энэ хугасаа мүнхэ сагай нэгэ агшан зуура. Теэд хүнэй наһанай хахадһаа ехэнхинь ха юм. Тиимэл хадань энэ тооe дуулахадаа урдам һуурһан сагаан толгойтой хүндэ доро дохихо дурамни хүрөө бэлэй.

Эдэ жэлнүүд коммунист Юдинцевтэ баяр голхорол, амжалта бэрхэшээлнүүдыешье асараа. Зүгөөр эгээл энэ замаа дахиншье дабтаха байһаниинь эли. Юуб гэхэдэ, энэ алтан дэлхэй дээрэ ажаһууха золтой байһан сагаа зүбөөр, сэхэ сэбэрээр үнгэргэһэн байна ха юм.

«Дайнай жэлнүүдые мартахагүйб. Хүндэ хүшэр байгша һэн. Фронт ошохо тухай хэды олон мэдүүлгэ үгөөшье һааш. табихагүй. Харин цех соошни арба гаратай үхибүүд, эхэнэрнүүд хүдэлхэ. Хүндэ хүшэр үе һэн. Зүгөөр энэ бэрхэшээлые дабаад. хархис дайсанаа дараад байхадаа, хэды ехээр баясаа, омогорхоо һэмбибди үгөөр дамжуулхын аргагүй. Тиихэдэ санитарна поезднуудые суглуулжа бүридхөөд, бүхы хэрэгтэй юумээрнь хангаад, гаргадаг байгаабди. Гадна, фронтдо хэрэгтэй бусадшье зүйлэй продукци бүтээдэг бэлэйбди. Хүндэ хүшэршье, һаа, жабхаланта жэлнүүд һэн!».

Зүб даа. Үнэн сэхээр, хүсэ шадалаа гамнангүй олоной хэрэгэй түлөө хүдэлһэн хүн иигэжэ хэлэхэ эрхэтэй. Тиимэ зоной нэгэн Леонид Андреевич Юдинцев болоно бшуу.

Мүнөө коммунист Юдинцев 65-тай болохоёо ябана. Зүгөөр үнөөхил хүнгэн зандаа. Заводой һайнаар хүдэлхынь тулада шухала хэрэгтэй түүхэй эд, материалнуудаар гүйсэд хангаха харюусалгатай ажал тэрэ хэлсэнэ. Тиихэдээ бухы дүй дүршэлөө залуу нүхэдтөө дамжуулхые үнэн зүрхэнһөө оролдодог.

Тэрэнэй ударидадаг бүлэг хюрөөдэгдэмэл модоор, нефтепродуктнуудаар, элдэб резинэ, бүд һад болоод, изоляционно материал хүрэтэр. жэжэ-божо бусад зүйлээр заводой бүхы цехүүдые хангана. Энэ хэрэгтэ ахалагша инженер Леонид Андреевич Юдинцев горитой хубитаяа оруулдаг aаб даа.

III.

ДААЖА БАЙҺАН ажалаа һайнаар дүүргэхэһээ гадна, нииитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадагаараа коммунист Леонид Андреевич Юдинцев онсо шалгардаг гэжэ заводой парткомой секретариин орлогшо Цындэжап Жалцанович Аюшеев хэлээ һэн. Үнэхөөрөөшье, Леонид Андреевич нииитын хүдэлмэридэ харюусалга ехэтэйгээр хандадаг хүн гэжэ ойлгооб. Олон жэл соо цехэйнгээ партийна организациин секретаряар хүдэлөө. Гадна, «Знание» бүлгэмэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм.

— Нэн түрүүн хэзээ лекци уншажа эхилээ һэмта? — гээд би асуубаб.

— Нэн түрүүн гү? 1968 гү, али 1969 он гээшэ һэн хэ. Райкомой түлөөлэгшэ ерэжэ, уласхоорондын байдал тухай лекци уншаха байгаа. Теэд тэрэ хүн ерэхэ аргагүй гэжэ урда үдэрынь дуулгаба. Лекци болохо гэжэ бултанда зарлажархиһ байгаабди. Тиимэһээ лекциин уншагдаагүй һаань. аягүй байха һэн. Би өөрөө туршаалби даа. Тэрэ гэһээр уншадаг болооб, — гээд. бодолгото болоһон аад. тэрэ үргэлжэлүүлбэ. — Уласхоорондын байдал тухай олондо хөөрэхэдэ ехэ хүшэр байдаг. Тон шухала. гол асуудалнуудыень хараа һаа алдахагүйе оролдохо хэрэгтэй. Гадна, миин хөөрөөд гараха бэшэ, харин тобшолол хэхэ. ямар нэгэ үйлэ хэрэгэй удха шанарые тоб гэмэ элеэр ойлгуулха гээшэ баһал шухала. Зарим ушарта тематическа лекци уншахада таарамжатай. Жэшээлхэдэ. Португалидахи Анголодохи, Хитадтахи байдал тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэхэдэ. зон һонирходог байна

Нигэжэ даажа абаһан даабаря шадаал һаа һайнаар дүүргэхые оролдохо ушар совет эрхэтэн бүхэндэ шахуу хабаатай. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр энэ хэрэгэйнгээ туһатайе, шухала удха шанартай байһыень һайн ойлгоно ха юм. Онсолходо, Леонид Андреевич Юдинцев лекционно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан гаа. габьяатай байһанай түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай.

— Лектор хүн хадаа горитой сагтнай лекцинүүдые бэлдэлгэдэ гарадаг байхатой. Тиигэбэ ябабашье юугээр һонирходог гээшэбта? — гэжэ би асуугааб Ленинэй дэмни Леонид Андреевич ехэ бодолгото болоод һууһанаа. нигэжэ харюусаа һэн:

— Мүнөө совет хүн бүхэ лөө сагаа туһатай һайнаар үнгэргэхэ арга боломжо үргэн болонхой Тиимэ хүн бүхэн ажалһаа гадна олон юумээр һонирходог лоо гээшэ aаб даа. Би баһал... Юрэдөө, нэн түрүүн ном уншаха дуратайб. Ж. зөрай «Сестра Керри» гэһэн һая уншааб Фантастика дуратайб. Загаһа агнаха Гэртээ огород соогоо ажаладагби. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, архи тамхи уужа ябаха сүлөө олдодоггүй. Хэхэ юумэеэ оложо ядаад. архи уужа. шууяа, һүйд тамхи ябадаг зониие ойлгохын аргагүй. Мүнөө сагта туһатайгаар амарха арга боломжо ехэ гэжэ үшөө дахин хэлэхэ байнаб.

Зүб даа. Иимэ хүнүүд манай үеын хүнэй бодото шарайе, манай общес... хүгжэлтын гол замуудые доржолно. Иимэ хүнүүд коммунизмын илаха байдань бата этигэл түрүүлнэ. Энэ тон зүб. Арсалтагүй.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ

УДЭР БУХЭНӨӨ—ҮНДЭР УРГАСАДА

ШЭНЭ АРГА ХЭРЭГЛЭЛЭНЭЙ АША

Хэр үгһаа хойшо эндэхи Шанаагай тарянай газар үрэжэлтэй һайн гэжэ суурхадаг байһан юм. Урдань, гушаад-дүшөөд онуудта эндэхи Улаан-Шанаа гэжэ нэрэтэй хүдөө ажахын артель газараа морин анзаһаар хахалаад, гектар бүхэнһөөнь—20, заримдаа 30-аадшье центнер орооһо худалдадаг байһан.

Теэд саг жэлнүүдэй үнгэрхэ тума Шанаагай тариалангай хүсэн буураҗа, орооһо тарянай ургаса дээшэлхын орондо доошоо орожо. тэрэнь жэлһээ жэлдэ бага боло болоһоор, гектарай оройдоол 7—8 центнер таряан абтадаг болоо һэн.

Ямар шалтагаанһаа орооһо тарянай ургаса иигэжэ доошолһон байгааб? Эндэ олон шалтагаан бии. Нэгэдэхеэр. газарай үрэжэл һайжаруулхын тула бодотоор харюусаха хүн байгаагүй, ехэнхи тариалан эзэгүй байгаа. Тиимэһээ түрүү технологи хэрэглэхэ, газар үтэгжүүлхэ хүдэлмэри ёһоор хэгдэдэггүй байгаа гэжэ хэлэбэл алдуугүй. Хоёрдохёор, энэ отделенидэ агроном болоод тракторна бригадын бригадир саг үргэлжэ һэлгэгдэдэг байһан юм. Тэрэл шалтагаанһаа болоҗо. тарянай ургаса доошолоо гэжэ һанагдана. Ушарынь юуб гэхэдэ, агроном, бригадиршье хадаа тариалангай хүрьһые хүсэд шэнжэлжэ, юугээр дутадагыень элирүүлжэ үрдингүй байтараа, ажалаа һэлгэхэ баатай болодог һэн.

Харин һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхозые ударидажа байһан хүтэлбэрилэгшэд (правлениин түрүүлэгшэ А. С. Иринчеев, парткомой секретарь Б. М. Кырмыгенов, ахалагша агроном А. М. Холбоев) Шанаагай тариалангай үрэжэлые дахин һайжаруулхын тула ехэхэн ажал бүтээжэ байна. Илангаяа һүүлэй табан жэлэй туршада газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ, хүрьһэндэнь үтэгжүүлгэ оруулха; бухы ажалай шанар дээшэлүүлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулагдадаг болоо. Шанаагай отделенидэ түрүүшынгээ жэлдэ агрономоор хүдэлжэ гарабашье, би отделениингээ механизаторнуудай дааһан ажалдаа яажа, ямар харюусалгатайгаар хандадагые, хэнэй ямар шадабари, мэргэжэлтэйе ойлгожо абааб. Мүн хүдөө ажахын институдта һуража, ойлгожо абаһан юумэеэ үйлэдбэридэ хэрэглэн ажаллаха гэжэ оролдогдоно.

Эдэ бүгэдэһөө ямар аша үрэ гараа гээшэб? Энэ жэлдэ тарянай ургаса дээшэлүүлхэ талаар юун хэгдээб гэжэ хэдэн үгэ хэлэлтэй.

Газар тариалангаа һайн шанартайгаар элдүүрилхын тула нэн түрүүн машина, техникээ эрхимээр заһабарилха, бэлэдхэхэ хэрэгтэй гэжэ мэдээжэ aаб даа. Шанаагай отделениин тарияшад хабарайнгаа тарилгын хүдэлмэриие 12 үдэрэй туршада дүүргэхэ хараа бодолтойгоор хүдэлжэ, тракторнууд, сеялкэнүүд, плугууд болон газар элдүүрилхэ бусад техникээ һайн шанартайгаар заһабарилһан байха юм. Тиихэдэ тарилгын халуун хаһын үедэ механизатор бүхэмнай шанарай түлөө хэзэээнэйхиһээ оролдосотойгоор тэмсэһэн байна.

Хабарай тарилгын дүүрэһэнэй удаа тусхай комисси отделениимнай тарияшадай хүдэлмэриие наринаар шалгаад, тушаажа абаа һэн. Эндэ тракторна бригадын бригадир Матвей Илтаков ехэ үүргэ бэелүүлһэн байна гэжэ онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ нүхэр өөрынгөө баян дүй дүршэлые залуу механизаторнуудта дамжуулан, нүхэдтөө хэрэгтэй зүбшэл заабари үгэжэ, отделени дотороо бухы ажалай шанар һайжаруулха талаар ехэ юумэ хээ.

Бригадын үшөө нэгэ һайн талынь тэмдэглэхэ хүсэлэнтэйб. Байгша ондо бухы тарилгынь газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Энэ жэлдэ шэниисын тарилгын гектар бүридэ дунда зэргээр 70 килограмм азотно үтэгжүүлгэ орооһоной үрэһэнтэй суг сеялкээр (Түнхэнэй суута уралан нарижуулагша Дагба Онгорович Малзуровай зохёоһон түхеэрэлгэ хэрэглэжэ) оруулагдаа. Мүн гектар бүридэ 20-ёод килограмм фосфорно үтэгжүүлгэ баһал орооһоной үрэһэнтэй хамта газарай хүрьһэндэ оруулагдаа һэн. Гадна. 960 гектар шэниисэ намарай паар дээрэ таригдаһан юм.

Тарянай ургасын бултайжа эхилхэдэ, энэ жэлдэ баян ургаса абтаха гэжэ хүн бүхэмнай баярлаа бэлэй.

— Һая наашадаашье манай тариалан дээрэ иимэ ургаса гараагүй юм — гэжэ үбгэд, хүгшэд баярлаа.

Манай комбайнернууд урда урдынхиһаа ехэ ургасын гараһанда урмашан, орооһо таря хуряалгадаа харюусалгатайгаар бэлдэжэ эхилээ бэлэй. Илангаяа үнинэй механизатор Ажалай Улаан Тугай орденто Шагдар Сыренович Байшников. залуушуул — Владимир Моглоев, Ринчин Илтаков, Владимир Кулсыгеров, Равил Биктагуров, Сэрэн-Доржо Кулсыгеров, Лопсон-Доржо Мархаев болон бусад машина техникээ эрхим һайнаар бэлдээ.

Эдэ бүгэдын ашаар тариалангай гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 17,9 центнер гэхэ гү. али отделенеэрээ бүхыдэнь 27.593 центнер орооһо хуряагаа һэн. Һүүлэй гушаад жэлэй туршада шанаагайхид иимэ үндэр ургаса хуряагаагүй байна.

Яажа иимэ амжалта туйлагдааб? Нэн түрүүн газар тариалангай хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлһэнэй аша мүн. Намарайнгаа паар хахалхадаа заатагүй борнойлнобди, харин хабартаа катогоор тэгшэлнэбди. Энэ алишье талаараа шухала хүдэлмэримнай болоно. Ургасые дээшэлүүлхэ гэбэл. буртаг ногооной бултайжа байхада усадхаха, тариалангай газар тэгшэлхэ гэжэ шиидээ һэмди. Тэрэнэй тула полидоо хүндэлөөшэнь культиваци хээбди.

Манай механизаторнууд газараа хахалхынгаа урда, мүн хахалһан хойноошье тэгшэлдэг заншалтай болоо. Орооһоной үрэһэ тарихынгаа урда мэлигэр каток, удаань шүдэтэй каток шэрэлэбди.

Эдэ бүгэдэһөө гадна, энэ намар 900 гаран гектар намарай паар хахаланхайбди. Нигэжэ ерээдүйнгөө ургасын үндэһэ һуури табинхайбди. Харин хабарай тарилгын эхилхэдэ, дээрэ дурсагдаһан технологиие хэрэглэн ажаллахаһаа гадна, минеральна үтэгжүүлгэеэ зүбөөр хэрэглэхэбди.

С. МУНКУЕВ.
Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Шанаагай отделениин агроном.
Түнхэнэй аймаг.

Зураглал

ҮРГЭН ХАРГЫДА

Шүрбэһэлиг, шамбай бэетэй, ажалда башарһан сэбэр шарайтай залуухан хүбүүн «БелАЗ-54 А» түхэлэй ялагар шэрэтэй машинын кабина өөдэ бушуухан гаража, аятайхан һуугаад, хэдэн олон приборнуудай хүдэлхыень ажаглан байба. «Востоксибуголь» нэгэдэлэй Галуута-Нуурай автобазын эрхим жолоошодой нэгэн Григорий Цыреторович Лубсанов ээлжээтэ рейстээ гараба гээшэ.

Нээмэл аргаар нүүрһэ малтадаг Бага-Холбоолжоной уурхай хүрэтэр Гусиноозерск хотоһоо нилээхэн ябажа хүрэгдэдэг. Харгын далан, хонхор-ёнхор, дабаа дабшануудай эгсэ уруудал дайралдана.

Г. ЛУБСАНОВ шэнги бэрхэ, аян замай баатарнууд Галуута-Нуурай автобазада үсөөн бэшэ. Хэдэн зуун жолоошодой габьяата ажалые иимэ һонирхолтой тоо, баримтанууд гэршэлнэ. Байгша оной юһэ һара соо тус автопаркын коллектив ашаа зөөхэ даабаряа 107 процент, ашаа зөөлгын эрьесэ таба мянган тонно километрээр үлүүлээ.

Дүй дүршэлтэй жолоошодой нэгэн, коммунист. һурган хүмүүжүүлэгшэ Пантелей Ильич Бриков комсомол хүбүүн Григорий Лубсановай жолоошоной мэргэжэл шудалха хэрэгтэ угаа ехэ туһа хүргэһэн.

Григорий Цыретогоевич 1973 ондо сэрэгэй албанһаа бусаһаар Галуута-Нуурай автобазада ажаллахаар ороһон юм. Түрүүшээр дүй дүршэлтэй, бэрхэ жолоошодой туһалагшаар хүдэлхэдөө, дүршэлыень халан абадаг һэн.

— Гриша, шамда энэшни ойлгосотой бэзэ? — гээд Пантелей Бриков үргэлжэлүүлбэ. —Үшөө ямар туһаламжа хэрэгтэйб?

— Бухы юумэн бараг ойлгосотой шэнги һанагданал даа, — гээд залуу хүбүүн харюусаа гэхэ.

Зай, иигээ хадаа манай экипажда оро, суг ажаллахабли. Экипажнай гурбан халаанда бэе бээ һэлгэн хүдэлхэ. Хүшэр юумэнэй дайралдаа һаа намһаа һурана бэзэш, туһалхаб, — гээд һурган хүмүүжүүлэгшэ Григорий хүбүүндэ эсэгэ мэтэ хандаа һэн.

Уданшьегүй Григорий Лубсанов Бриковэй экипажай гэшүүнээр томилогдожо, «БелАЗ» машинын жолоодо һууба. Түрүүшээр сошохоор байба. Ганса мөөрнь гэжэ найман зуун килограмм шэгнүүртэй. Тиимэл хадань Лубсанов дааһан машиналя үдэр, халаан ерэхэ тума улам һонирхон шудалжа, наринаар харууһалан ашаглажа. аюул усалгүй, бүтээсэ ехэтэйгээр бусад нүхэдэйнгөө зэргэ ажалладаг болоо.

Өөрынгөө хэрэгтэ уран шадамар, дүршэлтэй болохо гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ aаб даа. Дааһан ажалаа һайса мэдэхэ. ашаг үрэ, шанарай түлөө саг үргэлжэ тэмсэхэ, хүсэл оролдолго гаргаха, суг хүдэлдэг нүхэдтөө туһалха. нииитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадаха гээшэ ёһотойл манай үе сагай хүнэй һайн һайхан шэнжэ шанар мүн.

Галта шулуугаа хэрэгтэй газартань асарһаар лэ Лубсанов сагаа дэмы гээнгүй, уурхай тээшээ тэгүүлдэг. Нүүрһэн гээшэ арадай ажахыда зайлашагүй хэрэгтэй. Промышленностиин «хилээмэн» мүн,—гэжэ тэрэ ойлгоно. Теэд жолоошоной үдэр бүриин ажал хэрэгтэ хүлеэгдээгүй, хүндэ хүшэршье эрхэ байдал хаа ганса тохёолдодог. Аадар бороогой үһанда нураһан аюултай харгы дайралдаха. Үбэлэй хүйтэндэ халтирхай, елүүршье гэжэ байхэ. Жолоошон гээшэмнай ямаршье сагта, һүни, үдэршье болгоомжотой, һэргэг ябаха ёһотой. Машинынгаа эбдэрээд байбал, хэрэгтэй зүйлнүүдыень бэдэржэ, саг дары заһалаг. Григорий Цыретогоевич эдэ бүгэдые олон үгэгүйгөөр. онол аргыень олоод лэ бүтээһэн байдаг. Оролдосотой хүнэй ажалшье урагшатай. олзоньшье һайн. Тэрэ һара бүридэ үйлэдбэриингөө даабариие 110 процентһээ доошо бэшэ дүүргэдэг. Жэшээлхэдэ. энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые тэрэ 143 процент, хоёрдохи кварталда—111, гурбадахи кварталда 120 процент ... Жэлэй эхиннээ залу... най долоо мянга... шэнгэн түлишэ ...

Григорий Цыре... Лубсанов «Во... уголь» нэгэдэлэй Г... Нуурай автобазада ... хи жэлээ хүдэлбэшье, ... хүндэтэй жолоошодо... орохол ёһороо ... мүрысөөнэй түрүү ... жагсанхай. Тэрэнэ... базын месткомой ... нээр һунгаһан. агит... томилһон. Үнэн сэх... лайнгаа түлөө тэрэ ... зын хүтэлбэри... баяр баясхаланда о... хин хүртэһэн, үнэт... гүүдээр шагнагдаһан...

1976 оной марты... шанда залуу жол... ажабайдалда март... гүй баяр баясхалан... тохёолдоо Григори... новта «СССР-эй нү... промышленностиин ... механизатор» гэһэн ... зүүлгэгдэһэн байна

— Энэ үшар хад... юумэндэ намайе ... Гүрэн түрынгөө ... рииe, аха нүхэдэйнгэ... хяа заабариие нэрэ... рэтэйгөөр бэелүүл... хаб, — гээд, тэрэ ба... дамтайгаар хөөрэнэ.

Р. БАЛДА...
манай ...

улүүлэн дүүргэжэ, социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Тэдэнэй тоодо дүрбэдэхи разрядай слесарь Владимир Александрович Шапошниковай, комплексно бригадын бригадир Александр Александрович Кирпичевой нэрэнүүдые нэрлэмээр. Кирпичевой даадаг бригада коммунис ажалай бригада гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Эндэ 12 электро-гагнууршад, слесарьнууд хүдэлнэ. Эршэмтэй һайнаар хүдэлһэн энэ бригада жэлэйнгээ түсэб бүри октябриин 12-то дүүргэһэн байха юм.

Улаан-Үдын хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй завод. Эндэ ажалай түрүүшүүл олон. Даалгагдаһан хэрэгтээ эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг, урагшаа һанаатай хүдэлмэришэд халаанайнгаа нормо холо

ДЭЭДЭ ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эгээл томо пролёдуудые хабсаргадаг 3-дахи цехэй түрүү хүдэлмэришэн В. Шапошников. Тэрэ цехэй комитедэй гэшүүн юм.

ДООДО ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир, КПСС-эй гэшүүндэ кандидат А. Кирпичев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түл...

ОРОНОЙМНАЙ ЭЛШЭ ХҮСЭ...

Манай орон байгаалиин түлишын айхабтар ехэ нөөсэ баялигуудтай юм. Энэнь ороной экономикые бата найдамтайгаар хүгжөөхэ үндэһэ һуури табина. Бидэ элшэ хүсөөр дуталдахагүйбди. Гэбэшье СССР түлишын-экономическа бүлэг барилгануудые хүгжөөхэ олохон асуудалнуудые шиидхэхэ зэргэтэй. Эгээл нимэһээ бидэ атомна электростанци түрүүлэн 1954 ондо баряа һэмди. Манай эрдэмтэд элшэ хүсэнэй шэнэ үндэһэ һуури бэдэрэн олохо талаар горитой ажал ябуулна. Жэшээнь, термоядерна синтез тухай эндэ хэлэгдэнэ.

Элшэ хүсэнэй элдэб зүйлнүүдэй үүргын арадай ажахыда адли бэшэ байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Хэрбээ ойрын 20—30 жэл тухай хэлэхэ болоо һаа, совет түлишын-элшэ хүсэнэй үндэһэ һуурида урдынхяараа нефть. газ, хатуу түлишэ. нэн түрүүн шулуу нүүрһэн үлэхэ байна. Гэхэ зуура, нефть болон газ тухай хэлэхэ болоо һаа, түсэбтэ арбадахи табан жэлһээ эхилжэ, «эдэниие олзоборилон абалга нилээд үргэдхэгдэхэ байна» гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин КПСС-эй XXV съезд дээрэ хэлээ һэн. Ороноо. тэрэнэй зүүн районуудые түлишөөр, электрын элшэ хүсөөр хангалгада шулуу нүүрһэн улам ехэ үүргэ дүүргэхэ байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ бэлэй.

Гол мүрэнүүдэй, атомай элшэ хүсэн тухай эндэ хэлэгдэнэгүй. Манай орон дотор эдээндэ гол анхарал хандуулагдана Жэшээнь, түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ 67—70 миллион киловатт хүсэтэй электростанцинуудай 13—15 миллион киловатт хүсыень атомна электростанцинууд үйлэдбэрилхэ байна.

1975 ондо СССР-тэ жэл соо 1 триллионһоо үлүү киловатт-час элшэ хүсэн түрүүшынхеэ үйлэдбэрилэгдөө һэн. 289 миллиард кубометр газ, 491 миллион тонно нефть (газай конденсадтай хамта), 701 миллион тонно шулуу нүүрһэн олзоборилогдожо абтаһан байгаа. 1980 ондо 1340—1380 миллиард киловатт-час электрын элшэ хүсэ үгэхөөр, газарай гүн дундаһаа 400—435 миллиард кубометр газ, 620—640 миллион тонно нефть, 790—810 миллион тонно шулуу нүүрһэ абахаар түсэблэгдэнэ.

Энэмнай нилээд ехэ үрэ дүнгүүд гээшэ. Энээниие туйлахын тула горитой ехэ мүнгэ зөөри һомолхо, хүдэлмэриин хүсэ гаргашалха хэрэгтэй.

Мүнөө ороной зүүн районуудтахи элшэ хүсэнэй нөөсэ баялигуудые уудалжа. олзоборилон абаха талаар ехэ юумэн хэгдэжэ байна. Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ ороной зүүн районууд нефть ба газай баялигуудые ехээр олзоборилхо, шулуу нүүрһэнэй 90 гаран процентыень үгэхэ юм. Европо хубиин районуудһаа гансал Донецкэ шулуу нүүрһэнэй бассейн олзоборилгоёо үргэдхэхэ байна.

Гэбэшье ороной зүүн районуудай түүхэй эдэй айхабтар ехэ нөөсэ баялигуудтайшье һаань, эдэниие ашаглан абаха гээшэ хүшэр бэрхэшээлтэй. Уренгойн газай баялигууд США-гай газай бухы индустриин олзоборилдогһоо ехэ байна. Зүгөөр гансал вертолеедоор тиишэ ошожо болоно. Баруун Сибириин нефтиин баялигууд намаг налхитай газарта байдаг. Тиимэһээ энээниие олзоборилон абаха гээшэ мүн лэ хүшэр юм.

Үнгэрһэн табан жэл соо Баруун Сибириие хүгжөөлгэдэ 11 миллиард түхэриг һомологдоо һэн. Нэгэ километртэ автомобилиин харгы гү. али хоолой сорго барихын. татахын тула 1 миллион түхэриг гаргашалагдадаг байгаа. Сибириин нефть олзоборилгын газар тон шэнэ оньһон техникээр түхеэрэгдэн хангагдана. Эдэнэй зариманиинь хэдэн зуугаад километр холоһоо жолоодогдохо байна. Хото городууд, хүдэлмэришэнэй һууринууд үрган бодоно. Хүнүүдэй һууришан тогтожо хүдэлхын тула байра байдалыень һайжаруулха шухала.

Канско-Ачинска шулуу нүүрһэнэй баялигууд ороной элшэ хүсэндэ, т... тэнсүүридэ гол үү... гэхэ байна.

Элшэ хүсэнэй нө... лигуудаар ехэшье ... бүгэдые олзоборилон ... үшөөл үнэтэй байһа... най тоолон гаргаһана... 1990 ондо оромнай ... нэйхиһөө хоёр үлүү... ехэ элшэ хүсэ х... болохо байна. Энэ ... арадай ажахын эрил... лэмжэнүүдтэ 40 ... шахуу тонно түлишэ... тэй болохо.

Түлишын-элшэ ... компяексын бухы ша... ажалай бүтээсэ хүр... гөөр хүгжөөхэ гээшэ ... рилгомнай болоно. ... арбадахи табан жэл... бүүдые нарибшалан ... най, энэ зорилгын ... шиидхэгдэхэ байһые ... хоор юм.

Шулуу нүүрһэн... мышленностьда нэ... гаар нүүрһэ ол... абалгада гол анхар... дуулагдана. Уурх... бүтээсэ ехэтэй тү... нүүд табигдаха. түрүү... логи нэбтэрүүлэгдэх... Элшэ хүсэнэй нөөс... гуудые зөөлгэ тон ... асуудал болоно.

Канско-Ачинска ... шулуу нүүрһэ Ураа... ной Европын хуби ... хэ тухай асуудалые ... жановскиин нэрэмжэ... хүсэнэй институдта ... бодомжолһон. ... үзэһэн байна.

Элшэ хүсэнэй-т... ческа комбинадуудта... нүүрһэ олзоборилон... лүүлхэдээ, элбэг ... электрын элшэ хүсэ ... рилхэһээ гадна. ... индустриин түүхэй ... дэһэ һууриие үргэд... Энэ технологи 198... лотор 150—200 ... тонно шэнгэн түлишэ ... алмаха арга олгохо ... Энээнэй ашаар ар... хые шэнгэн түлиш... рин хангахаһаа га... риин оронуудта ех... далдаха аргатай бол... набди

Зиновий ЧУХ...
СССР-эй Наука...
академиин ...
корреспо...
(А...

ОРОЛДОСОТОЙ ХОНИШОН

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, Хоринын аймагай Анаагай совхозой гурбадахи отделениин ахалагша хонишон Г. Д. Доржиева арбан дүрбэдэхи жэлээ хонин ажал дээрэ хүдэлнэ, дүршэлтэй малшан болонхой. Тэрэ түрэл партиингаа XXV съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтаа һэн. Коммунист Галина Дубшановна арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ даажа абаһан зуун эхэ хонин бүриһөө зуун дүрбэн хурьга абажа, хонин бүриһөө 3,4 килограмм нооһо хайшалжа, абаһан уялга түсэбөө мүн лэ үлүүлэн дүүргээ.

Нигэжэ бухы отарынгаа хонинһоо 15,64 центнер нооһо хайшалха даабаряа 20,2 центнертэ хүргэжэ, һайн шанартай нооһо гүрэндөө тушааһан байна. Тиихэдэ абаһан хурьгадаа эхэһээнь һалгаахадаа тус тустань 20,5 килограмм шэгнүүртэйгээр залуу малай отарада тушааһан байна.

Анаагай совхозой хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ шалгарһан ахалагша хонишон Галина Доржиева «1976 оной чемпион» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Мүнөө энэ нүхэрнай Агуу ехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойе ажалай үндэр үрэ дүнтэйгөөр угтаад, үбэлэй түл абалгын үедэ һайн бэлэдхэлтэй байхын тула эдэ үдэрнүүдтэ бухы юумэеэ бэлэн болгожо байнхай.

Б. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

...ТАЙ ажалшадай ...й Соведүүд пар... организацинуудай хү... доро ажалаа эмхид... ...руулхадаа, һунгаг... ...һэн захяа, даабари... бодото дээрэнь бэе... ...лаар үнгэрһэн үедэ хүдэлмэри ябуулһан ...ФСР-эй, Буряадай Верховно, город... ...желково. аймагай. сельскэ Соведүүдэй ...дта үгэһэн һунгаг... ...00 захяа бэелүү... ...бүридхэлдэ абта... ...кын Верховно Президиум өөрынгөө бодхоогдоо. Хуушан Бэрээн, Дээдэ Тайлса тосхонуудта дунда һургуулинууд, Зэдэ станцида ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинат. Прибайкалиин аймагай Эркилик һууринда клуб. Октябрьска райондо 280 үхибүүдэй ясли саад шэнээр баригдажа, ашаглалгада тушаагданхай. Мүн һунгагшадай захилаар Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо үнеэдэй комплекс. Хоринн аймагай Дээдэ Тайлсын совхоздо малай комплекс баригдаһан. Машино. Романово тосхон шадархи. Сэлэнгэ мүрэнэй эрье бэхилэн бүхэлэг-274 мянган түхэриг үгтөө.

Зүүн Хуурай — Тужинка гэһэн нарин түмэр харгын барилга 1975 ондо эхилһэн. Бангиа ондо 50 километр зайда нимэ харгы бариха гэхэ гү, али бүхыдөө 2 миллион түхэригэй ажал бүтээхэ байна. 1976 ондо Худанай леспромхоздо «КАВЗ-685» автобус, «ЗИЛ-157» автомобиль, «Исудзу» гэжэ самосвал, бульдозер, харгы тэгшэлэн заһаха түхеэрэлгэдэ үгтэһэн байна. Шулуутайн леспромхоздо гэр байра бариха комбинат ашаглалгада тушаагдаа. Шулуу-

Верховно Соведэй депутат Хорин аймагай Анаагай совхозой түрүү хонишон Г. Д. Доржиева үнгэрһэн үедэ һунгагшадайнгаа захилаар Анаа, Үдэ голнууд дээрэ хоёр хүүргэ барюулаа. Депутат, Буряадай барилгын управлениин СМУ-гай модошо дарханuуулай бригадын бригадир Б. А. Полторацкий Октябрьска райондо хүүгэдэй саад-ясли барилгые түргэдүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан байна. Һунгагшадайнгаа захяануудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ сагүргэлжэ һанаа табидаг депутадууд олон гэжэ эндэ онсо тэмдэглэмээр.

Гэхэтэй хамта, республикын зарим министерствэнүүд. управленинүүд, дээдын зургаанууд, нютагай ажалшадай депутадуудай, Соведүүдэй гүйсэдкомуүд дүүргэгдэхээр бүридхэлдэ абтаһан захяануудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хүдэлмэрине үшөө хангалтагүйгөөр ябуулна гэжэ шалгалта элирүүлбэ.

«РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудай һунгагшадай захяа даабаринуудые хэр дүүргэжэ байһан тухай мэдээсэл» гэһэн тогтоол республикын Министрнүүдэй Совет 1975 оной октябриин 15-да баталан абаһан юм. Коммунальна гэр байрын ажахын, Хүдөө ажахын министерствэнүүд. автомобильна харгы бариха, ашаглаха управлени. Буркоопсоюзай правлени болон бусад энэ шухала тогтоолой дүүргэлтые дашшье һаа бирагүйгөөр бэелүүлнэ.

СОВЕДҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

...НГАГШАДАЙ ЗАХЯАНУУДТА ОНСО АНХАРАЛ

...хүдэлмэрилэгшэд... ...вно Соведэй бүлэг ...тай хамта бүрид... ...һан захяа дааба... хэр зэргээр дүүр... байһые шалгаһан ...н нютагай ажалша... депутадуудай Соведүү... ...дкомууд энэ шуха... хэр зэргэ бэелүү... байһан тухай мэдээ... республикын Верхов... ...дэй Президиумдэ

...тын дүн, нютагай ...рй гүйсэдкомуудай ...ые хаража үзэхэ... ...шадай захяа даа... бодото дээрэнь хэрэгтэ үнгэрһэн республикын хүдөө нютагаритой хүдэлмэри ...һан байха юм. ...хээр бүридхэлдэ захяа даабаринуу... тэдэнэй түлөө эмхи зургаанууд. ...лэгшэд томилогдон... ...һэн жэлэй турша... ...адай үгэлэн 1250 ...ото дээрээ бэелүү... Хурамхаанай аймагай дүүргэхээр бү... абтаһан һунгагша... ...лагай юһэнниинь ...нхэй. Зэдын. Хоринн-Үдын. Баргажа... ...тын аймгүйсэдко... шухала хэрэгые ябуулна гэжэ эндэ ...глэхэ шухала

...шадай захяа дааба... дүүргэлгэ хадаа ...эрилтэнүүдые ...галгын гол хубинь болоно. Һунгаг... ...агаар Хёлго. Бар... ...рэнүүдтэ хүүргэ дэһэн, Баргажан посёлогто электростанци баригдаһан. Улаан-Үдэ хотодо трамвайн шэнэ лини талха татадаг комбинат хүрэтэр татагдажа ашаглалгада тушаагдаһан байна.

Сэлэнгын аймагай Новоселенгинскын сельскэ, Загастайн сомоной Соведүүд һунгагшадай депутадуудтаа хэлэһэн даабаринуудые нилээд амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Жэшээнь, Новоселенгиск тосхонине болбосон түхэлтэй болгохо талаар нилээд хүдэлмэри хэгдээ. Эндэхи хоёр үйлсэ асфальтаар хушагдаа, үйлсэнүүд һүниндөө гэрэлтэй байдаг болгогдоо, худаг малтагдаа, арбан гэр, 140 хүүгэдэй багтаха саад, магазин шэнээр баригдажа, ашаглалгада тушаагдаа. Мүн эндэ 2 мянга гаран һөөг модод һуулгагдаа. Загастайн сомоной Соведэй харьяата газар дээрэ мүн лэ ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Эндэ байрын 20 гэр, магазин, эхин һургуули. 140 үхибүүдэй багтаха саад-ясли шэнээр баригдаа, 3 километр утатай үйлсэ асфальтаар хушагдаа.

Һунгагшадай захяа даабаринуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ «Забайкаллес» нэгэдэл онсо анхарал хандуулна гэжэ хэлэлтэй. Тус нэгэдэлэй һунгагшадай оруулһан 38 даабари дүүргэгдэхээр бүридхэлдэ абтаһан байбал, мүнөө эдэнэй 20-ниинь бэелүүлэгдээд байна. Буряадай МДК-да 1975 ондо байрын гэр баригдада 229 мянган түхэриг, байгша ондо

тайн леспромхозой хүдэлмэришэд өөһэдынгөө депутадуудта түмэр харгы һэльбэн заһаха дурадхал оруулһан юм. Тэдэнэй захяа дүүргэхын тула «Забайкаллес» нэгэдэл СССР-эй Минлеспромдо хандажа. түмэр харгы һэльбэн заһаха хүдэлмэриин мүнгэ эриһэн байна. Капитальна заһабариин өөрын фондһоо мүнгэ һомолжо, тус харгын муудаһан участогуудые һэльбэн заһаха хүдэлмэри эхилээ. Энэ нэгэдэл тус харгы заһабарилгада бүхыдөө 78 мянган түхэриг гаргашалаа. Һунгагшадай оруулһан үлэгшэ 14 захяа дүүргэгдэхэ шатадаа оронхой.

Элүүрые хамгаалгын министерство һунгагшадай 18 захяа бүридхэлдэ абаад, тэрэнэйнгээ 16-е дүүргээд байна. Баргажанай аймагай эмнэлгын эмхи зургаанууд мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдөөр гүйсэд хангагданхай. Баунтын аймагай Джилиндын адагай участково больницада капитальна заһабари хэгдээ. Элхиин, Сахирай, Санагын участково больницануудта түргэн туһаламжа үзүүлхэ тусхай автомашинанууд үгтөө. Орлигой больницын барилгада 70 мянган түхэриг һомологдоо. Һунгагшадай оруулһан 30 захяа даабари дүүргэхы шатада оронхой гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Һунгагшадай хэлэһэн захяа даабаринуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ республикын Верховно Соведэй депутадууд гол анхаралаа табиһан байна. Жэшээнь, Буряадай АССР-эй

Эндэ нэгэ жэшээ харуулмаар. Республикын Хүдөө ажахын министерствэдэ һунгагшадай 111 захяа бэелүүлхээр бүридхэлдэ абаһан юм. Тэдэнэй оройдоол 32-нь бэелүүлэгдэнхэй. Һунгагшадай оруулһан 62 захяа 1976—80 онуудта бэелүүлэгдэхээр хараалагдана. Мүнөө жэлдэ дүүргэгдэхээр хараалагдаһан 17 захяа бэелүүлэгдэнгүй үлэхэнь.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тээмэндэ болоһо үнгэрһэн зүблөөн дээрээ энэ асуудал зүбшэн хэлсээд, дээрэ нэрлэгдэһэн министерствэнүүдые, засагай дээдын зургаануудые һунгагшадай захяа, даабаринуудые дүүргэхэ талаар хараалһан хүдэлмэрээ эрид һайжаруулхыень заалһан байна.

Л. АНЦИФЕРОВ,
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй эмхидхэлэй таһагай инструктор.

АЖАЛША БҮЛЫН НАМТАРҺАА

Нютаг нуга бүхэндэ, тосхон һуурин бүхэндэ угайнгаа ажалша заншал, ёһо гуримыень залгамжалан, жэншэдгүй үргэлжэлүүлжэ ябаһан айл бүлэнүүд заатагүй байдаг гээшэ.

Энэ намар Кабанскын аймагай Шергино тосхоноор ябахадаа, тиимэ нэгэ айлайда хүрэхэ, айлшаниинь болохо азатай байгаа һэмди.

Петр Александрович Пермяков ёһотойл таряашан угтай айлай хүбүүн һэн. Эсэгынгээ жэшээгээр хэрэгынь үргэлжэлүүлжэ эхилхэ эгээл айдар наһандаа — арба наймаяа гүйсөөд ябатараа, 1942 ондо сэрэгэй албанда татагдаа һэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай гал дүлэн соогуур дайн байлдаанай ута зам гаталаа. Тэрэ Сталинград шадарһаа баатаршалгата тэмсэлээ эхилээ. ПНР-эй Познань хотодо Илалтын үдэрые угтаа бэлэй.

Эсэгэ Ороноо Хамгаалгын дайнай нэгэдэхи шатын, «Алдар Солын» гурбадахи шатын орденууд, хэдэн дайшалхы медальнууд энэ ута замайнь гэршэ болоно.

Петр Александрович түрэл тосхоноо бусаһан сагһаа хойшо трактористаар хүдэлнэ. ВДНХ-да хабаадагша, «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэг, «Буряадай АССР-эй габьяата механизатор» гэһэн нэрэ зэргэ ажалайнь габьяае баримталан харуулна. Мүнөө таби гара наһатай болоошье һаа, Петр Александрович булад агтаяа жолоодоһоор, залуу механизаторнуудые һурган хүмүүжүүлһээр, П. А. Пермяковой һамган Мария Трофимовна арбан долоотойһоо эхилжэ, колхозой үйлэдбэри дээрэ ажаллана. Мүнөө һүүлэй 15 жэлэй туршада совхозойнгоо эхэ гахай харууһалдаг малшан мэргэжэлтэй ябана. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 24 эхэ гахайһаа 190 поршоонхо абажа, гарза хоролтодо оруулангүй, хоёр һаратай болоторнь түлжүүлжэ тушаагаад байна.

Бэрхэ гахайшанай нэтэрүү ажалынь үндэр сэгнэлтэдэ хүртэдэг.

Пермяковтон үнэр баян сэдьхэл тэниглэн ажаһуудаг айл. Гурбан хүбүү, хоёр басага хүмүүжүүлжэ, ажалай үргэн харгыда гарганхай. Ашануудаа эрхэлүүлэн, баясан һууха зол жаргалтай. Ехэ хүбүүн Николайнь Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой жолоошон, Любовь бэринь «Теплоприбор» заводто хүдэлдэг, дээдэ һургуули дүүргэһэн мэргэжэлтэ.

Дунда хүбүүн Александрынь совхоздоо хүдэлнэ. Тэрэ жолоошон, тракторист, комбайнер мэргэжэлтэй, ухамай бэрхэ, габшагай шударгы хүн. Лидия бэринь багшанарай тусхай дунда һургуули дүүргэһэн, мүнөө хүүгэдэй саадай хүмүүжүүлэгшэ.

Бага хүбүүн Викторынь баһал эсэгынгээ, аханарайнгаа жэшээгээр тракторист болонхой. Нютаг зониинь Викторые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадаар һунгажа, тэрээндэ ехэ этигэл найдабари үзүүлэнхэй. Мүнөө совхозойнгоо лугомелиоративна отрядые толгойлно. Татьяна бэринь хүүгэдэй саадай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ. Татьяна басаганиинь кооперативна техникум дүүргээд, мүнөө Хори тосхондо хүдэлжэ байдаг. Пермяковтоной эгээл бага үхибүүниинь Наташа басаганиинь Улаан-Үдэдэ техникумдэ һуража байна.

Ажалша бэрхэ, ажахыдаа, тосхонойнгоо хүн зондо хүндэтэй Петр Александрович. Мария Трофимовна Пермяковтон өөһэдынгөө жэшээтэ ажал хэрэгээр, жэшээтэ ажаһуудалаараа, жэшээтэ һургаалаараа иимэ үхибүүдые хүмүүжүүлжэ, шэнэ ёһоной ажалша бүлэнүүдые мүндэлүүлжэ, һанаһан сэдьхэһэндээ хүрэжэ байһандань бахархан баярлахал ёһоороо омогорхомоор бэшэ аал?!

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Табан үхибүүдэй эсэгэ П. А. Пермяков, М. Т. Пермякова ажал дээрээ. Пермяковтон ажалайнгаа һүүлээр. Бэри Лидия Романовна (зүүн гарһаа), Петр Александрович Мария Трофимовна дунда хүбүүн Александр, Юля басагантаяа.

Г. ЦЫРЕТОРОВ.
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ.

...МАГАЙ ...ВЕДЭЙ ...ССИ

...нэй аймагай Соведэй ...дахи сесси бо... «Нийтын малай ...тэ эмхитэйгээр ..., ашаг шэмыень ...лхэ талаар бэе... ...хэ хэмжээ ябуул... тухай», «Ажалша... ...нуудалай эрилтэ талаар аймагай саг үргэлжын ко... хүдэлмэри ту... ...дуудалнуудые зүб... ...эбэ. Хэлсэгдэһэн ...удаар элидхэл... аймсоведэй гүй... хүдөө ажахын ...иин начальник ...авельев, ажалша... ...нуудалай эрилтэ талаар аймагай саг үргэлжын ко... түрүүлэгшэ Г. Б. ... тэгшэд хэбэ.

...дэһэн асуудал... аймагай Соведэй ...нэрэнгы шиндхэ... ...ые баталан аба...

... ПОЛХОНОВ.
...хэнэй аймагай ...й гүйсэдкомой секретарь.

ТАНИИЕ ямараар ХАНГАНАБ

ЭМХИДХЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИН МУУ ДЭЭРЭҺЭЭ

Прибайкалиин аймагай ажалшадые номоор хангаха талаар гүрэнэй 22 библиотекэ хүдэлдэг. 9 һарын турша соо аймагай библиотекэнүүд 9913 уншагшадые хангажа, тэдэндэ 210.180 хэһэг ном үгтэһэн байха юм. Тэрээнһээ гадна, олоннитын хабаадалгатай 1836 үдэшэ үнгэргэгдэһэн байна. Шэнэ жэлэй эхинһээ хойшо хүдөөгэй үшөө нэгэ библиотекэ хүдэлжэ эхилээ.

КПСС-эй XXV съездын материалнуудые олоннитэдэ ойлгуулха талаар яһала хүдэлмэри хэгдээ. Аймагай библиотекэнүүдтэ номой выставкэнүүд эмхидхэгдэһэн байна.

Гэбэшье тус аймагай библиотекарьнуудай хүдэлмэри тиимэ һайн гэжэ хэлэхээр бэшэ. Ажалшадые хангаха талаар хэгдэжэ байһан хүдэлмэринь эмхи муутай, һула. Эгээл тиимэһээ аймагай библиотекэнүүд бүхыдөө уншагшадайнгаашье тоогоор, үгтэһэн номуудаараашье түсэбөө дүүргэнэгүй. Нигээд лэ һараһаа һарада үргэлжэлнэ. Һүүлэй 4 жэлэй туршада аймагай библиотекаьнүүд абаһан социалис уялгаяа дүүргэжэ үзөөгүй. Татаурово, Хуушан Татаурово, Горячинск, Карымск тосхонуудай библиотекэнүүд илангаяа муугаар хүдэлнэ. Тэдэнэр даабариингаа хахадыень шье дүүргэнэгүй.

Аймагай библиотекэнүүдэй материальна баазань муу. Карымскын, Горячинскын хүдөөгэй библиотекэнүүд үбэлэй үедэ хүдэлмэрилхэ бэлэдхэл муутай байһанһаа боложо, даабаряа дүүргэнэгүй. XXV съездын материалнуудые олоннитэдэ ойлгуулха хүдэлмэридэ дутагдалнууд бии. Энэ хүдэлмэринь гансал номой выставкэнүүдые эмхидхээд үнгэршоо. Тематическа үдэшэнүүдэй, аман журналнуудай үнгэргэгдэбэлнь, һайн байгаа.

Прибайкалиин аймагай соёл культурын таһаг библиотекэнүүдэй хүдэлмэридэ анхаралаа багаар хандуулна, библиотекэнүүдэй юу хэжэ байһаарнь, ямар үрэ дүнтэй гээрнь һонирхоногүй. Аймагай библиотекын методическа хүдэлмэри һайнаар хээд байбалнь, библиотекын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалдаа эзэн ёһоор хандабалнь, иимэ шахардуу байдал тохёолдо хогүй һэн бэзэ.

Хүдөөгэй түрүү библиотекэнүүдэй дүй дүршэл шудалагданагүй. Прибайкалиин аймагта һайнаар хүдэлдэг библиотекэнүүд бии.

Таловска, Гремячинска хүдөөгэй библиотекэнүүд абаһан түсэбөө дүүргэхэ дүтэлэнхэй. Эдэ библиотекэнүүд олоннитын хабаадалгатайгаар һонирхолтой үдэшэнүүдые үнгэргэдэг. Библиотекынгээ хүдэлмэридэ соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэдые, нютагайнгаа дэбхитэдые хабаадуулдаг. Жэшээнь, Гремячинскын хүдөөгэй библиотекэдэ номдо дуратайшуулай кружок 1963 онһоо хүдэлдэг. Кружогто 15 хүн хабаадана. Тус кружогой гэшүүд библиотекарьтэ бүхы хүдэлмэридэнь туһалдаг. Эдэнэрһээ жэшээ абажа, Прибайкалиин аймагай библиотекэнүүд хүдэлмэрээ эрид һайжаруулха ёһотой.

Аймагай ехэнхи библиотекэнүүд партийна, профсоюзна, комсомолой эмхинүүдтэй холбоо барисаагүй.

Аймагай библиотекэнүүдэй муу хүдэлдэг шалтагаан гэхэдэ, нэн түрүүн тэдэ хүдэлмэриингөө сагые хүсэд хэрэглэнэгүй. Энэ ябадал хадаа тэдэнэй журам муутайе гэршэлнэ.

Прибайкалиин аймагай библиотекэнүүдэй эдэ бүхы дутуу дундануудаа усадхахын тула М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын методическа түб хэмжээ абахыень дурадхаба.

М. ЛЫГДЕНОВА.

ГҮРЭНЭЙ УРЬҺАЛАМЖЫН ТИРАЖНУУД ТУХАЙ

«Гүрэнэй 2 процентнэ урьһаламжын 1948 оной облигацинуудые түлбэридэ абаха тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол 1973 оной декабриин 8-да гараһан юм. Манай орон дотор 1936 онһоо 1946 он болотор тараагдаһан бүхы урьһаламжанууд тус облигацяар һэлгэгдэһэн байгаа.

Гүрэнэй 2 процентнэ урьһаламжын 1948 оной облигацинууд хамтадаа 2,4 миллиард түхэригэй сэнтэй байһан юм. 1974 оной удаадахи тиражнуудта нэжээд миллиард түхэригынь хүн зондо түлэгдэһэн байна. Харин үлэһэн 0,4 миллиард түхэригэй облигацинууд 1976 ондо нөөсэлгын кассануудаар абтаха юм. Колхозуудта, кооперативна организацинуудта тараагдаһан гүрэнэй 2 процентнэ урьһаламжын облигацинууд 1977 ондо түлбэридэ абтаха.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй урьһаламжын 1947 оной облигацинуудай түлбэридэ абтаһанай һүүлээр удаадахи урьһаламжын облигацинууд — гурбадахи—1948 оной, дүрбэдэхи, табадахи — 1951—1956 онуудайхи тушаан абтахаар хараалагдана. Гүрэнэй урьһаламжын бүхы облигацинууд 1990 он болотор бусаагдан абтахаар хараалагдаад, 1944 оной январиин 1 болотор ороной бүхы нөөсэлгын кассануудаар түлэгдэхэ.

Гүрэнэй урьһаламжын облигацинуудай түлбэриин удаадахи тиражнууд тухай мэдээсэл хэблэл болон радио, телевидеэр дамжуулагдажа байха.

С. МОНИЕВ.
Буряадай гүрэнэй ажалай кассануудай управлениин оперативна таһагай начальник.

Аян замда гаранхай

Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой түрүүшүүл эрхим һайн ажалайнгаа түлөө Дунда Азиин хотонуудаар аяншалха түлөөһэгүй путёвкоор шагнагдаба. Мүнөө тус совхозой 12 хүн аян замдаа гаранхай. Хэд бэ гэбэл, совхозой директор С. Г. Санжиев, комсомол-залуушуулай түрүү бригадын гэшүүд комбайнернууд И. Н. Перевалов, Д. Г. Жигжитов, үнгэрэгшэ табан жэлэй залуу гвардеец, һаалишан Л. Доржиева, үбһэшэдэй бригадын звеное даагша Е. С. Афанасьев, таряа хуряалгаар 4-дэхи отделениин чемпион А. Ж. Ленхоев, 3-дахи отделениин тракторна бригадын бригадир И. М. Асеев, лугомелиоративна отрядай бригадир А. П. Судомойкин ба бусад болоно.

Х. ДАШИЕВА.

...АХАЧКАЛАГАЙ ЕРЭЭДҮЙ

...хартай «Ленинград» ...ницын байшан Ма... ...й гол үйлсые шэ... ...юёоно. Нева мүрэн ...городой барилгашад ...бодхооһон юм. Го... ...барилга энэ жэл... ...гдэжэ, ашаглалгада ...ха байна.

...ай автономито ...ын нийслэл хотын ...лэн бариха хэрэг ...на түсэбэй ёһоор ...эжэ байна. Москва... ...прогор» институдай ...эд энэ городой тү... ...лэн бариха проект ... юм.

...град» гостиницатай ... хүгжэмтэ-драмын «Детский мир» гэжэ ...миллион номой ...республиканска биб... ...ажалшадай ажаһуу... ...глэмжэ хангалгын ...олон дабхар бай... ...үүдэй барилга эхилээд үргэдхэнэ. Генеральна түсэбэй ёһоор Тарки-Тау хадын энгэр талада барилга хэгдэхэ юм. Городой энэ райондо эрдэм наукын түб, этнографическа музейтэй национальна парк баригдахаар түсэблэгдэнэ. Городой амаралтын сэсэрлигүүд, сквернүүд, бульварнууд 700 гаран гектар талмай эзэлхэ байна.

Махачкала хадаа Хойто Кавказай гоё һайхан городуудай нэгэниинь, промышленна ба соёл культурын, мүн захиргаанай томо түб боложо байнхай.

В. РАТЕНКОВ, ТАСС-ай корр

Махачкала.

ЧУВАШАЙ ТАМГАТАЙГААР

Чебоксарын электроаппаратура бүтээдэг заводой тамгатай аппаратуранууд Ленинградска областиин Кингисеппскэ «Фосфорит» комбинадта болзорһоо урид эльгээгдэбэ.

Электроаппаратура бүтээдэг заводой—Чувашай нийслэл хотын томо предприятинуудай нэгэнэй коллектив минеральна үтэгжүүлгын ...лодог болонхой Химическа хэдэн завод ба комбинадай шухаг аппаратурануудые бүтээхэ захилые тус предприятиин коллектив болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. Куйбышев, Новгород, Череповец болон ороной бусад городуудта ашаглалгада оруулагдаха томо цех ба комплекснуудта эндэ бүтээгдэһэн түхеэрэлгэ эльгээгдээ. Тиигэжэ тус заводой хүдэлмэришэд байгша оной социалис уялгануудай гол пунктнуудай нэгые болзорһоонь урид бэелүүлбэ.

Чебоксарын заводто бүтээгдэһэн продукци манай ороной союзна бүхы республиканuудта мэдээжэ болонхой. Эндэхи аппаратуранууд энергетикэдэ, металлургида, арадай ажахын бусад һалбаринуудта үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Заводой 90 гаран ондоо түхеэрэлгэ, аппаратура Гүрэнэй эрхим шанаран тэмдэгтэй болонхой.

В. ЖЕЛЕЗНОВ. ТАСС-ай корр.

Чебоксара.

СҮЛ ГУБИДА

Тувагай промышленностиин ерээдүйн ехэ түбтэ — Шагонарта шэнэ түхэлэй байрын гэрнүүдэй барилга эхилбэ. Дэлхэй дээрэ эгээл томо Саяно-Шушенска ГЭС-эй барилгын дүүрэхэдэ, сүл губи руу, Енисейн нуга тала руу хүнэй гараар бии болгоһон далай «ерэхэ» юм. Шэнэ далайн эрьедэ Шагонар хотын ажалшадай амаралтын парк түхеэрэгдэхэ түсэбтэй. «Красноярскгражданпроект» институдай мэргэжэлтэдэй зохёолон генеральна түсэбэй ёһоор, Тувагай барилгашад ажалаа эрхилнэ.

Шэнэ городой түрүүшын микрорайонуудта 35 мянган хүн ажаһуухаар хараалагдана. Хуушан Шагонарай Саянай далай доро орохо һэн тула тэндэ ажаһуугшад шэнэ городто нүүжэ ерэхэ юм. Мүнөө шэнэ городто һургуулинууд, хүүгэдэй саад ба яслинууд, худалдаа наймаанай ба ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын албанай предприятинууд, больницын томо комплекс баригдажа байна. Энэ больницань республика дотороо эгээл томонь болохо юм. 240 метр үндэртэй телевизионно аранга хабсаргагдана.

Шэнэ Шагонарта дүтэхэнэ известнягай, байгаалиин бусад баялигай хэбтэшэнүүдые геологууд бэдэрэн олоо. Эндэ мүнөө үеын портын томо комплексын барилга эхилээ. Тиихэдэ цементын заводой барилга һаяар эхилхэ түсэбтэй.

Автономито республикын шэнэ городой түүхын хуудаһанууд нигэжэ эхилбэ.

Р. КОЗЬМИН, ТАСС-ай корр

Кызыл

ШЭНЭ ФИЛЬМ БУУЛГАГДАБА

Чечено-Ингушай үзэсхэлэнтэ гоё һайхан хадалиг газарнуудта «Махмуд Эсамбаев» гэжэ үнгэтэ фильм-концерт Түбэй телевидениин захилаар буулгагдаба. Тиигэжэ СССР-эй арадай артист М. А. Эсамбаевай гүйсэдхэдэг манай ороной, мүн хилын саанахи оронуудай арадуудай хатарнууд пленкодо буулгагдаба гээшэ.

Махмуд Эсамбаев залуу наһанайхидал хүнгэн солбон зандаа, тэрэнэй хүдэлсэ бүхэниинь уян нугархай. «Хатарай эзэнэй» бүхы бэлиг шадабарине шэнэ фильмдэ хаража болохо байна.

СССР-эй арадай артист М. Эсамбаев орон соогуур аяншалгада ходо ябана. Модошодой, загаһашадай, шахтёрнуудай, геологуудай холын һуурин газарнуудта мэдээжэ артист хүрэһээр лэ байдаг. Ураалай, Сибириин, Алас-Дурнын хото городуудаар, хүдөө нютагуудаар аяншалха дуратай. Түрэл Чечено-Ингушетидээ бусажа ерээд, хүдөөгэй клуб ба һургуулиин хореографическа кружогто ошохоёо яараха. Автономито республика дотор тэрэнэй шабинар олон ха юм.

Г. НАСОНОВ. ТАСС-ай корр

Грозный.

ГҮРЭНЭЙ ЭЛШЭ ХҮСЭНҺӨӨ...

ЭЛИСТЭ. (ТАСС-ай корр.) Хальмагай АССР-эй Яшкульска районой «Хулхутинский» совхоз гүрэнэй нийтын элшэ хүсэнһөө зайн гал абажа эхилбэ.

Хальмагай республикын электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилэн гаргадаг предприятинуудай хүдэлмэришэд энээн тухайда анхаралаа ехээр хандуулһан байгаа. Мүнөө 73 совхоз, 21 колхоз гүрэнэй элшэ хүсөөр хангагдадаг болонхой. Энэнь хүсэ багатай дизельнэ электростанцинуудые хэрэглэһэнһээ һураггүй ашаг үрэ ехэтэй, найдамтай байна. Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ эгээл холын полевой станууд, малшадай буусанууд элшэ хүсөөр түгэс хангагдаха юм.

«ПРОМЕТЕЙ» ТЕАТРАЙ 10 ЖЭЛ

Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой «Рассвет» гэжэ соёлой байшангай дэргэдэ хүдэлдэг арадай театрта 10 жэл гүйсэбэ. Энэ театр «Прометей» гэжэ нэрэтэй юм. Буряад орондомнай хэдэн арбаад арадай театр хүдэлнэ, жэлһээ жэлдэ театрта дуратайшуулай тоо олошорно.

Театрайнгаа арбан жэлэй ойн һайндэрые тус театрай артистнар, заводой хүдэлмэришэд ба алба хаагшад творческо шэнэ амжалтануудтайгаар угтаба. Творческо коллектив бүхэн өөрынгөө ойн үдэртэ тоосоото зүжэг наадаяа олон тоото харагшадтаа бэлэглэдэг һайн һайхан ёһо заншалтай.

«Прометей» театрай коллективэй туйлаһан амжалтанууд гэхэдэ, арадай театрай артистнарай сценэ дээрэһээ хэлэһэн үгэ, байгуулһан образ бүхэн хүнэй зүрхэ сэдьхэлдэ һайн һайхан тээшэ эрмэлзэл түрүүлдэг, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туһалдаг. Нигэдэ байхада, театрай зохёохы амжалтануудһаа далижан, үшөөшье олон арадай театрнууд мүндэлхэ бэзэ гэжэ найдагдана. Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар ехэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө, зүжэгүүдые удха түгэлдэр, түгэс һайнаар табиһанайнгаа түлөө 1966 ондо тус коллективтэ арадай театрай үндэр нэрэ зэргэ олгогдоо һэн.

Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ В. Турай «Волынщик из Страконец», А. Арбузовай «Годы странствий» ба бусад зүжэгүүд табигдаа. 1968 ондо В Коршоной «Чудесный сплав» гэжэ зүжэгэй премьерэ болоо һэн. Энэ зүжэг соо авиационно промышленностиин хүдэлмэришэд тухай хэлэгдэнэ.

В. И Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо арадай театрай коллектив Луговскойн «Есть такая партия» гэһэн зүжэг харуулаа һэн. Энэ зүжэгэйнгөө, мүн В. Бурыличевой «Сосна-красна» гэжэ зүжэгэй түлөө республикын арадай театрнуудай дунда үнгэргэгдэһэн харалгада хабаадажа, дипломант болоо.

Ленин багшын 100 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Б. Горбатовай «Юность отцов» гэһэн зүжэг табигдаа. Энэ зохёол соо Совет засагай түрүүшын жэлнүүд, саашанхи хүгжэлтэ тухай хэлэгдэнэ. Наташын роль Нина Корюкина, Антоной образ Сергей Свиридов гэгшэд үнэншэмэ һайнаар наадажа шадаһан байна. Нигэжэ хатуу зоригтой, үнэн сэхэ, ерээдүйн жаргалта байдалдаа этигэнги хүнүүдэй образ «Прометей» театрай артистнар тобойсо гаргаа.

1971 ондо театрай коллектив В. Шкваркинай «Чужой ребёнок» гэһэн зүжэг республиканска харалгада табижа, баһал дипломант болоо һэн. Театрай коллектив энэ пьесэеэ Загарайн. Улаан-Үдын аймагуудай ажалшадта харуулжа, үндэр магтаалда хүртэһэн байха.

Энэ хэрэгтэ . арадай театрай режиссёр Раиса Михайловна Ефимовагай хубита ехэ, бүхы хүсэ шадалаа, шадабаряа «Прометей» театрай творческо хүгжэлтэдэ зорюулдаг байна.

·Буряадай АССР-эй арадай уран зохёолшо И. К. Калашниковай «Разрыв-трава» гэһэн романаар театрай режиссер Р. М. Ефимова зүжэг табиба. Һаял граждан дайнай дүүрээд байһан үе. Ангиин тэмсэл үргэлжэлһөөр Игнат, Максим, Корней Родионовтоной ажабайдал пьесын гол удха болоно. Корнейн ролине инженер Виктор Демичев наадана «Харагшад Корнейе үзэн ядаха ёһотой, юундэб гэхэдэ, тэрэнэй үзэл бодол һая тогтожо байгаа шэнэ байдалда харша», — гэжэ тэрэнэй ролине гүйсэдхэгшэ хөөрэнэ.

1973 ондо республиканска харалга дээрэ «Прометей» театрай коллектив лауреадай нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. Тэрэл жэлдэ үнгэргэгдэһэн арадай театрнуудай зональна харалгада тус театрайхид 2-дохи шатын дипломдо хүртөө бэлэй. Удангүй, театрай коллектив И. К. Калашниковай түрэһэн нютаг — Мухар-Шэбэрэй аймаг зүжэгөө харуулхаяа ошоһон юм. Харагшад зүжэгыень халуунаар угтан абаха зуураа, саашанхи хүдэлмэридэнь туһатай болохо зүбшэлнүүдые үгөө һэн. Гадна, пьесын автор тэдэнэй хүдэлмэридэ үндэр сэгнэлтэ үгөө бэлэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэһээр 30 жэлэй ойдо зорюулжа, А. Салынскиин «Барабанщица» гэжэ зүжэг сценэ дээрэ гарбяа. С Алёшиной «Дипломат» гэжэ зүжэгые КПСС-эй XXV съездэ зорюулан, олон тоото харагшадаа баясуулаа.

Театр өөрынгөө арбан жэлэй ойдо В. Розовой «В добрый час» гэһэн зүжэг бэлдэбэ. Арадай театрай арбан жэл соо табиһан зүжэгүүдые бултыень тоолоо һаа, олон ааб даа. Мүнөө театрай артистнар тухай хэдэн үгэ хэлэе. Эдэ хүнүүд тухай хэлэнгүй аргагүй. Юундэб гэбэл, эдэнэр бүхэли үдэр ажаллаһанайнгаа һүүлээр, хэды эсээшье һаа, сүлөө сагаа гамнангүй, ходо репетицидэ ерэдэг юм. Тоолобол, инженер-конструктор Сергей Дмитриевич Свиридов долоодохи классай һурагша байхадаа эгээн түрүүн театрта ерээ һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо С. Д. Свиридов олон зүжэгүүдтэ хабаадаа. Мүн техник Сергей Сергеевич Кокшаров, инженернүүд Виктор Макарович Демичев, Леонид Григорьевич Ермаков, жолоошон Анатолий Валентинович Щербаков, кондигер Зинаида Петровна Иванова, слесарь Виктор Александрович Налётов, 36-дахи һургуулиин пионервожата Галина Николаевна Терехова, жолоошод Тамара Николаевна Корякина, Баир Михайлович Санжиев, Владимир Михайлович Алейников болон бусад театрай хүгжэлтэдэ бүхы хүсэеэ, бэлиг шадабаряа зорюулдаг.

«Прометей» театрай коллектив хододоо колхоз, совхозуудта, хүдэлмэришэдэй тосхонуудта айлшалжа байдаг.

Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой арадай театр өөрынгөө арбан жэлэй ойе зохёохы хүгжэлтынгөө хүсэн дунда угтажа байна. Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэнь «Прометей» театрта үшөө ехэ амжалтануудые хүсэе!

В. ХАМАНОВ.

МАГАДАН. Түрүүшын саһанай оромсоор санаар ябаха дуратайшуул хүдөө гараа. Хотын предп[...] нуудай хүдэлмэришэд, студентнүүд дүршэлтэй тренерэй хүтэлбэри доро түрүүшын бэлэдхэл эхилээ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Магаданай спортсменүүд

ТАСС-ай фотохроника

СПОРТЫН ҮБЭЛ ЭХИЛЭЭ

—Совет ороной мэдээжэ спортсменүүд эхилээд байһан үбэлэй наадануудта булта даа бэлэн болонхой. — гэжэ СССР-эй спорткомитедэй үбэлэй спортын зүйлнүүдэй управлениин начальник Альберт Поморцев АПН-эй корреспондент Борис Ольшевский гэгшэтэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ. — Тренернүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Олимпиин наадагай чемпионууд Николай Бажуков, Сергей Савельев. Раиса Сметанина, Галина Кулакова, Зинаида Амосова (санаар урилдагшад), Николай Круглов, Александр Тихонов, Александр Елизаров, Иван Бяков (биатлон), Евгений Куликов, Татьяна Аверина, Галина Степанская (коньки), Ирина Роднина болон Александр Зайцев, Людмила Пахомова ба Александр Горшков (фигурна халтиралга) гэгшэд үбэлэй спортын шэнэ хаһые бэлэдхэл һайнтайгаар угтаба. Тиимэһээ эдэнэр уласхоорондын ехэ ехэ нааданууд дээрэ эрхим амжалта туйлахаар бэеэ зэһэнхэй, — гээд тэрэ үгэеэ үргэлжэлүүлбэ.

—Ямар мүрысөөнүүд бэ?

— Тоолохо болоо һаа. олон даа. Тэдэнэй гол хэдэн наадануудые дурдахада иимэ. Санашад январиин 7-9-нэй үдэрнүүдтэ Ленинградай Кавголовада мүрысэхэ болоно. Мүн февралиин 24—27-ной үдэрнүүдтэ Финляндида, мартын 3—6-да Швециин Фалунай нааданда, февралиин 17—20-до Швейцарида эдиршүүлэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд болохоор хараалагдана. Биатлонистнууд февралиин 23—27-до Норвегидэ дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө нааданда хабаадалсаха. Харин «ниидэдэг санашад» ФРГ-гэй, Австриин трамплинуудһаа һуралгын заншалта мүрысөөндэ хабаадалсаха болоно. Фигуристнуудай январиин 25—29-дэ Финляндида үнгэргэгдэхэ Европын, мартын 1—5-най үдэрнүүдтэ Япондо дэлхэйн түрүү һуури эзэлхэ наадануудта хабаадаха болоно. Мүн конькигаар урилдагшаднай (эрэшүүл февралиин 5—6-да Швейцарида, эхэнэрнүүд февралиин 12—13-да США-да) дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ урилдаанда бэлдэжэ эхилэнхэй. Хоккеистнүүд тухай хэлэхэдэ, дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө апрелиин 22-һоо майн 8 болотор Австрида болохо нааданда бэлдэхэ юм. Мүн эдэнэр декабрь һараһаа Москвада эхилхэ «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө үнгэргэгдэхэ заншалта нааданда хабаадаха болоно.

— Уласхоорондын олохон мүрысөөнүүд болохонь. Тиихэдэ манай орон дотор ямар нааданууд хаана, хэзээ болохоор хараалагданхайб?

— Эхилээд байһан үбэлэй наадан бүхэндэ СССР-эй кубогуудта, мүн национальна мүрысөөнүүдтэ түрүү һуури эзэлхын түлөө нааданууд болохоор хараалагдана. Байгша онһоо СССР-эй арадуудай үбэлэй ээлжээтэ спартакиадада бэлэдхэл эхилхэнь. Спартакиадын түгэсхэлэй нааданууд 1978 оной хабар үнгэргэгдэхөөр хүлеэгдэнэ. Түрүүшын нааданууд колхоз, совхозуудта, промышленна предприятинуудта, һургуулинуудта, сэрэгэй подразделенинүүдтэ үнгэргэгдэхэ болоно. Тиимэһээ спартакидада эдиршүүлһээ эхилээд спортын мэдээжэ мастернууд хүрэтэрөө хабаадалсажа, спортдо шэнэ амжалта туйлаха болоно.

— Хэнэйшье мэдэхээр, үнгэрэгшэ жэлэй үбэлэй хаһые совет ороной спортсменүүд һайн амжалтатай түгэсхөө һэн. Инсбругтэ болоһон үбэлэй Олимпиин наадан дээрэ СССР-эй суглуулагдамал команда 13 алтан медальтай, 192 очкотойгоор түрүү һуурида гаража шадаһан байгаа. Манай спортсменүүдэй иимэ амжалта туйлаад байхада, Советскэ Союзай хойто зүгэй орон һэн тула, спортсменүүдынь уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ шалгарна гэжэ баруун оронуудай зарим шэнжэлэгшэд хэлэһэн байдаг.

— Манай оронине «хойто зүгэй» гэжэ нэрлэхэнь бэрхэтэй. СССР-эй зарим нютагуудта оройдоошье саһан ородоггүй. Тэдэнэй тоодо Дунда Ази. ороной урда хизаарнууд, Кавказ... Тиимэһээ СССР-тэ үбэлэй спортын зүйлнүүдээр бэеэ һоригшод зунай наадануудайхиһаа һургаггүй үсөөдэхэеэ һанадаг. Жэшээнь, хүнгэн атлетикын наадануудта 6 миллионһоо дээшэ спортсменүүдэй хабаададаг һаа, санын мүрысөөндэ 4.5 миллион спортсмен хабаадалсана.

Энэ 4.5 миллион гэшэмнай бага тоо бэшэ. Санашадай секцидэ ябагшадай олонхидынь спортын разрядтай, нүгөөдүүлынь спортын мастерай нэрэ зэргэтэй. 610 мянган залуушуул шайбатай хоккей наадана, 275 мянган спортсмен конькиин урилдаанда хабаадалсана.

Орон доторнай спо[...] хеэрэлгэнүүд сат [...] олошоржо байдаг. [...] һүүлэй хоёр жэлэй [...] Красноярскда 140 метр[...] ло һүрэхэ трамплин, [...] ний Тагилда, Ураалда [...] линтай санын [...] ашаглалгада үгтөө. [...] санаар һолжор[...] һайн зүргэтэй [...] Минск шадар. [...] нинин ССР-эй [...] Грузнин ССР-эй [...] риани, Ленинград[...] дар Кавголовада [...] рэгдэнхэй. Биат[...] нуудай һорилго [...] гаалса буудалгын [...] Свердловск, Латвиин [...] Цесис, Украинын ССР[...] ма хото шадар бии [...] доо. Братскда шаргаа[...] рысэгшэдэй харгы [...] заһабарилагдаа. Све[...] Кременчугтэ (Ук[...] ССР) шэнэ харгы [...] һан байна. Фигурна [...] ралгын болон хоккей [...] ха хэмэл мүльһөөр [...] һан талмайнууд [...] Северодонецк бэ [...] дэ, конькишадай урил[...] стадионууд Москвада [...] тэ байгуулагдаа.

Манай ороной заха заарнуудта бии байгаа түхеэрэлгэ, бааза, ко[...] нуудые бултыень то[...] гүйб. Тиимэһээ үбэлэй [...] тын зүйлнүүдээр бэе[...] жо байха бүхы арга [...] жо байгуулагданхай. [...] гэй Олимпиин наа[...] дээрэ спортын тү[...] түлөөлэгшэдһөө гадна, [...] тывкарай, Уфагай, [...] болон бусад хото горо[...] хүдэлмэришэдэй тосхо[...] түлөөлэгшэд амжалт[...] лаа һэн.

Эдэ бүхы амжалта[...] вет спортсменүүдэй [...] үбэлэй шэнэ хаһын [...] илалта туйлахыень [...] ха юм.

(АП[...]

ТОБШО ҺОНИН

▽ АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН 59 жэлэй ойдо зорюулагдажа, волейболоор Улаан-Үдын түрүү һуури эзэлхын түлөө нэгэ үдэрэй мүрысөөн «Динамо» ба «Забайкалецай» спортзалнууд соо боложо дүүрэбэ.

«Динамын» эрэшүүлэй, «Трудай» эхэнэрнүүдэй командануд илажа, дурасхаалта шангуудта хүртэһэн байна.

▽ БУРЯАДАЙ хүдөө ажахын институдай факультедүүдэй хоорондо хүнгэн атлетикээр «Алтан намар» гэһэн эстафетэ үнгэргэгдэбэ. Тус тустаа 10 хүнһөө бүридэһэн 32 команда энээндэ хабаадаһан байха юм.

Эхэнэрнүүд сооһоо экономическа факультедэй 2-дохи курсын басагад хурдан сүлхэ байба. Эрэшүүлэй дундаһаа ветеринарна факультедэй 2-дохи курсын студентнэр нэгэдэхи һууриде гараа.

Комсомолой - профсоюзай намарай урилдаан мүн лэ эндэ үнгэргэгдэжэ, 1200 хүн мүрысэһэн байна.

▽ ЭДИР ХҮБҮҮДЭЙ дунда баскетболоор Алас-Дурна зүгэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдэ хотын «Труд» бүлгэмэй Спортын байшан соо боложо үргэлжэлһөөр.

Нааданай дүрбэдэхи үдэр Хабаровска, хизаарай эдир баскетболистнууд Шэтын областиин спортсменүүдые 88:61 тоотойгоор шүүжэ, дүрбэдэхи илалтаяа туйлаад, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Эндэ Хабаровскын баскетболистнууд М. Родохлеб, Б. Гончар олон очко командадаа асарба.

Приморнин хизаарай түлөөлэгшэд Сахалинай областиин суглуулагдамал командые тогтоон торгонгүй шүүжэрхёо — 105:19. Эдэнэр гурбаһаа гурбан очкотой болоод, хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана. Амарай ба Камчатска областьнуудай баскетболистнуудай хоорондо һонирхолтой шанга, ана-мана наадан болоо. Тиин эндэ Амарай түлөөлэгшэд нэгэ очкогоор урилдажа шүүбэ.

Мүрысөөн үргэлжэлһөөр.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

ДЭЛХЭЙН ОЛОНИИТЫН АНХАРАЛДА

БЕЛГРАД. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хани ёһоной албанай хэрэгээр СФРЮ-дэ ерээд байһан тухайнь Югославиин хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Хүндэтэ совет айлшанай Белградта ерээд байһан түрүүшын үдэр тухай газетэнүүд мантан томо гаршагууд доро хөөрэнэ, үдэшын сайлалга дээрэ Л. И. Брежневэй, И. Броз Титын хэлэһэн үгэнүүдые дүүрэнээр толилно. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн үгые «Политика» газетэ «Совет-югославиин харилсаа холбоон ехэ ерээдүйтэй» гэһэн гаршаг доро толилһон байна.

Адли тэгшэ эрхын, нэгэ нэгэеэ хүндэлэлгын, этигэн найдалгын, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэһэн үндэһэ һуури дээрэ Югославитан хани харилсаагаа хүгжөөн бэхижүүлхые Советскэ Союз хүсэнэ гэжэ «Борба» газетэ бэшэнэ.

ПРАГА. Белградһаа абтаһан үргэн ехэ тоосоое «Руде право» газетэ толилходоо, Л. И. Брежневэй хани ёһоной албанай хэрэгээр СФРЮ-дэ ерэлгэ бүхы дэлхэйн хүн зоной һонирхол үүсхэбэ, анхарал татаба гэжэ тэмдэглэнэ.

ВАРШАВА. КПСС-эй Генеральна секретариин хани ёһоной албанай хэрэгээр ошоһон ушар политическэ ехэ удха шанартай ябадал болоно гэжэ «Жиче Варшавы» газетэ бэшэнэ. Энэнь СССР-эй ба СФРЮ-гэй, КПСС-эй ба СКЮ-гэй хоорондохи харилсаае саашаданъ хүгжөөлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлхэ байна. Л. И Брежневэй, И. Броз Титын хоорондо болоһон хөөрэлдөөнүүд ганса хоёр талын харилсаае хүгжөөлгэдэ бэшэ, харин уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаха байна. Нэн түрүүн Европо болон бүхы дэлхэй дээрэхи шахардуу байдал һуларуулгые үргэлжэлүүлхэ, коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе хүгжөөхэ, аюулгүй байдалай, харилсаанай асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ гэхэ мэтэ шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ.

НЬЮ-ЙОРК. Л. И. Брежневые Югославида халуун дулаанаар угтаба гээд АП ба ЮПИ гэжэ американ информационно агентствэнүүд тэмдэглэнэ. Хоёр ороной хоорондохи харилсаан адли тэгшэ эрхэдэ, нэгэ нэгэеэ хүндэлэлгэдэ, этигэн найдалгада, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй ябадалда үндэһэлнэ гэжэ совет югославиин хөөрэлдөөнүүд элирхэйлэн гэршэлнэ гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ.

ЛОНДОН. Белградта болоһон үдэшын сайлалга дээрэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые Рейтер агентство дэлгэрэнгыгээр мэдээсэхэдээ, совет-югославиин харилсаае буруутуулха гэһэн һэдэлгын гаргагдадаг тухайда, ой ухаанда орошогүй худал хуурмаг үгэнүүдэй тараагдадаг тухайда КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь тогтожо хэлэһэн байна гэжэ тэмдэглэнэ.

(ТАСС).

ПЕКИН

Газар хүдэлбэ

ТАСС

Байгша оной июлиин 28-да газарай хүдэлэлгэһөө хохидоһон Таншань-Феннань гэдэг районда газар дахин хүдэлжэ, ноябриин 15-най үдэшэ Пекиндэ ехээр дорьбобо. Рихтерэй хэмжүүрээр энэ районда 6,9 балл хүсэтэйгөөр газар хүдэлөө гэжэ сейсмологическа управлени тодорхойлоо гээд КНР-эй МИД-эй хэблэлэй таһагай түлөөлэгшэ мэдээсээ.

Газарай хүдэлэлгын түбһөө 150 километртэ байһан Пекиндэ һандарал болоогүй.

ЖЕНЕВЭ

БЭЕЭ ДААҺАН БАЙДАЛ ДАРЫ ОЛГОХЫН ТҮЛӨӨ

ТАСС

Зимбабвегэй патриотическа фронтын хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Джошуа Нкомо эндэ үгэ хэлэхэдээ, Зимбабвегэй бэеэ дааһан гүрэнние соносхохо һара үдэр тогтоохо эрилтэ табиба.

Родезиин асуудалаар Женевэдэхи конституционно конференциие шэнжэлэн тайлбарилхадаа африкан олонхиин гарта бүхы засаг түрэ дары дамжуулан үгэлгэдэ тойбо татаха зорилготой баруунай оронуудай хоротоо муухай ябуулгануудые Дж. Нкомо элишэлһэн байгаа. Зимбабведэ бэеэ дааһан байдал олгохые расис захиргаач дурагүйдэнэ гэжэ баримтанууд гэршэлэн харуулна гээд тэрэ мэдүүлнэ. Бэеэ дааһан байдал олголгые хоёр жэлээр хойшолуулха гэхэдээ, расистнууд ба эдэнние дэмжэн тухирдаг баруунай хархис хүсэнүүд байдалаа бэхижүүлхые хүсэнэ.

Олонхидто засаг дары түргөөр дамжуулжа, бэеэ дааһан байдалтай Зимбабвиие соносхохо һара үдэр гаргаха гэһэн гол шухала асуудалые унжагайржа байнгүй шиидхэхын тула Зимбабвегэй сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй түлөөлэгшэд Женевэдэ ерээ гэжэ патриотическа фронтын хүтэлбэрилэгшэ Роберт Мугабе мэдүүлээ.

ЛИМЭ

Харилсаагаа бэхижүүлхэ зорилготойгоор

ТАСС

Худалдаа наймаанай талаар совет-перугай хамтын комиссиин нэгэдэхи сесси эндэ дүүрэбэ. СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министрэй орлогшо Л. Н. Манжуло түрүүтэй Совет худалдаа наймаанай-экономическа делегаци тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадаһан байна. Совет делегациин толгойлогшо, Перугай худалдаа наймаанай министрэй орлогшо Энрике Эстремадойро гэгшэд документдэ гар табяа.

Перугай элдэб эд бараа — ашагта малтамал шанаржуулдаг промышленностиин хэрэгсэлнүүд болон кофи СССР-тэ худалдаха удаан болзорой холбоое саашаданъ үргэдхэхэ тухай хэлсээнүүдтэ мүн лэ гар табигдаа.

Комиссиин заседанинууд хани барисаанай, үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрбэ.

Америкын «Локхид» концернһээ эдилгэ абаһан үндэр тушаалта хүнүүдэй нэрэ олондо нэрлэхэ гэһэн эрилтэтэй Японой олонниитын түлөөлэгшэд табина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эдилгэ абаһанайнгаа түлөө түрмэдэ хаагдаһан премьер-министр байһан Танакын түрэл хото Нагаокодо гар табилгын үедэ.

Джапан Пресс— ТАСС-ай фото.

ЛУСАКА

Расистын сэхэ руунь мэдэрэлгэ

ТАСС

Родезиин хуулита бэшэ расис захиргаанай удамаршa Смит ингэжэ мэдүүлбэ: «Урда Африкын Республикаһаа зэбсэг хэрэгсэлнүүдэй ехээр эльгээгдэжэ байһандань һанаамни дүүрэнхэй».

«Партизанай хүдэлөөе» дарахын тула ЮАР-һаа абаһан зэбсэгүүдые хэрэглэнэбди гэжэ Херст гэжэ американ хэблэлэй трестын эзэн ба ахамад редактор Уильям Рандольф Херстгэй Смит Солсберидэ уулзажа хөөрэлдэхэдөө сэхэ руунь мэдэрһэн байна.

Солсбериин удамаршадые мүнөөнэй зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр хангахын тула баруунай гүрэнүүд ЮАР-ые дамжуулгын пункт болгожо хэрэглэдэг юм.

ВАШИНГТОН

Дж. КАРТЕРАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Ноябрь һарада США-гай шэнэ президентээр һунгагдаһан Дж. Картер Джорджи штадтахи Плейнс хотодо пресс-конференци үнгэргэбэ.

Атомна буу зэбсэгүүдһээ дулдыдалгые хизаарлаха тушаа КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй һүүлэй үедэ хэлэһэн үгэнүүдые, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын ООН-до хэлэһэн үгые би тон анхаралтайгаар уншаһан байнаб гэжэ Дж. Картер мэдүүлээ. Президентын тушаалда хуулитаар ороходоо, атомна буу зэбсэгүүдһээ дулдыдалгые багадхаха арга боломжонуудые тон эдэбхитэйгээр шэнжэлхэб.

Стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай совет-американ хөөрэлдөөнүүд тушаа дурдахадаа, энэ талаар республиканска правительство хөөрэлдөөнүүдые сэхэ шууд хээгүй, Владивостогто үгэеэ ойлголсоһоной һүүлээр үнгэрһэн хоёр жэл соо мүртэй амжалта туйлаагүй гэжэ һунгуулиин кампаниин үедэ тэрэнние ходо ходо шүүмжэлһэн байнаб гээд Дж. Картер һануулаа.

Стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха талаар абтаһан зарим хэмжээнүүд тухай саг зуурын хэлсээнэй болзоройнь ерэхэ намар дүүрэхэдэ, США ба СССР үргэн хэмжээтэй шэнэ хэлсээ баталхаа аргатай болохо аабза гээд этигэн найдажа байһанаа Дж. Картер мэдүүлбэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Пассажирнуудые зөөхэ автотранспорт үбэлдөө» — түрүү бэшэг. «Социалис мүрысөөнэй ябаса» — суглуулбари. Сошордомо дохёо. «Тэжээлээ «һалхинда» хаяна» — Г. Клепиковэй корреспонденци. «Совет-югославиин коммюнике» — ТАСС-ай материал. (эхниинь). ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Мартагдашагүй» — Б. Балдановай рассказ. «Эрхим шанар туйлаха арга» — А. Юницкий ба В. Багониной статья. «Ажалша бүлэ» — А. Поповой корреспонденци. «Совет орон: шэнэ һонин» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. «Һурагшадаараа суурхана» — А. Скрипкинэй статья. «Шэнэ номууд» — В. Михайловай статья. «Пиночетые намнангa» — уласхоорондын тэмдэглэл. Түби дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Комсомолой путевкоор» — А. Куртигай фото-мэдээсэл. «Ракетэ огторгойдо дэгдээ» — Н. Казариновай корреспонденци. Спортлото. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05—«Спортлото» наадалга. 10.15 — «Хүн ажал хэрэгээрээ алдартай юм». «Ажалай темэ мүнөө үеын совет литературада». 11.15—«Эрдэм[...] тэдэ үгэ үгтэнэ» [...] «Угалзанууд». 12.[...] тарай һургуули». [...] Москвитина наада[...] 12.50—Үхибүүдтэ[...] шүлэг». 13.05—[...] надежд». 13.50—[...] га. 14.00—Шэнэ [...] 14.10—Искусствын [...] лигтэнэй концерт. [...] «Спортлото» 15.00—«Басагад, харуулаял!» Молд[...] ноград үргүүлагша[...] курс. 16.00—«Олон [...] ленинскэ уни[...] «Уласхоорондын [...] байдал һуларуулга[...] гүүсэгшэдтэй [...] шухала зорилгон[...] «Здесь наш дом» [...] сери). 17.35—Бал[...] стнарай концерт. [...] «Время». 18.30—[...] лалга. 18.40—[...] үгэ үгтэнэ». 18.5[...] лото» наадалга. 1[...] кусствын уран [...] концерт.

Улаан-Үдэ. 19.45 [...] зейн залнуудаар» [...] Телевизионно һони[...] Хүгжэмтэ забһарл[...]

«Орбита». 20.5[...] ранай обсервато[...] дэм дэлгэрүүлгын [...] 21.00 — Шэнэ һо[...] — «Һолонгын [...] гөөр» — баримтата [...] 21.35 — «Олон [...] нинскэ университе[...] — Концерт. 22.15 [...] наш дом» (2-до[...] 23.20 — Забһарл[...] — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГ[...]

«Орбита». 1[...] «Здесь наш дом» [...] сери).

Улаан-Үдэ. 20.[...] рэлхидтэ зор[...] хөөрэлдөөн. 21.10 [...] весть о настоящем [...] ке» (кино).

Редакторай орлогшо П. Н. НИМА[...]

Манай адрес, телефо[...]

Индекс 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. [...] редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. ре[...] 2-68-08. зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь—[...] секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни—[...] сельского хозяйства — 2-64-36 2-63-86 пр[...] агитации — 2-56-32. промышленности и строи[...] 2-61-35, советского строительства и быта — 2-[...] туры и школ — 2-60-21 писем и селькоров —[...] информации — 2-34-05 общественная [...] 2-56-62. машинное бюро — 2-57-63, коррес[...] 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.